

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE JAJCE

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-2927-7/22

Sarajevo, juli 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	13
5.1	Izrada i donošenje budžeta	13
5.2	Izveštavanje.....	14
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	14
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	15
6.1.1	Prihodi i primici	15
6.1.1.1	Prihodi od poreza	15
6.1.1.2	Neporezni prihodi	15
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	17
6.1.1.4	Primici od zaduživanja.....	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	18
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	19
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	20
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20
6.1.2.4	Kapitalni transferi	24
6.1.2.5	Izdaci za kamate	25
6.1.2.6	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	25
6.1.2.7	Izdaci za otplatu dugova	25
6.1.3	Finansijski rezultat.....	26
6.2	BILANS STANJA.....	27
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	27
6.2.1.1	Novčana sredstva	27
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja.....	28
6.2.2	Stalna sredstva	29
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	31
6.2.4	Dugoročne obaveze i razgraničenja	31
6.2.5	Izvori sredstava	32
6.2.6	Popis sredstava i obaveza.....	32
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	33
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	33
8.	JAVNE NABAVKE	34
9.	SUDSKI SPOROVI.....	36
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	37
V.	PRILOZI	38
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	38
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	38

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Jajce**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o novčanim tokovima, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Primici od domaćeg zaduživanja više su iskazani za 2.588.487 KM, a namjenski prihodi za 103.482 KM jer su priznati kao primici i prihodi, iako nisu utrošeni u predviđene namjene i trebalo ih je preknjižiti na vremenska razgraničenja, što za posljedicu ima više iskazan finansijski rezultat za 2.691.969 KM. Zbog navedenog i zbog toga što završna knjiženja u tekućoj i ranijim godinama nisu provedena u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor ne možemo potvrditi i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačke 6.1.1.4 i 6.1.3 Izvještaja);**
2. **Tekući rashodi nisu budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na propisanim pozicijama, prema vrstama i potkategorijama kontnog plana, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog izdaci za komunalnu potrošnju, održavanje lokalnih puteva i zajedničkih dijelova zgrada i drugi u iznosu od 1.481.016 KM nisu iskazani na poziciji izdataka za materijal, sitan inventar i usluge, nego na poziciji tekućih transfera (tačka 6.1.2.3 Izvještaja);**
3. **Na poziciji kratkoročnih potraživanja iskazana su potraživanja u iznosu od najmanje 419.600 KM za koja su obustavljeni izvršni postupci zbog nemogućnosti naplate i koja je odnose na ranije periode, i koja nisu preknjižena na sumnjiva i sporna. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);**
4. **Obaveze po osnovu ugovora o kupovini stadiona u iznosu od 540.000 KM nisu knjigovodstveno evidentirane. Zbog toga Bilans stanja ne daje tačan pregled dugoročnih obaveza i izvora sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja);**
5. **Ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava jer je nabavna vrijednost fudbalskog stadiona manje iskazana za 540.000 KM, vršen je obračun amortizacije na sredstva koja nisu stavljena u upotrebu, nisu evidentirani stanovi kojima Općina raspolaže i osnivačka ulaganja u javna preduzeća. Nije izvršena ni revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Općina ne raspolaže dokumentacijom o vlasništvu i pravu raspolaganja za Vatrogasni dom evidentiran na poziciji stalnih sredstva, čija je nabavna vrijednost iskazana u iznosu od 43.232 KM (tačka 6.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Jajce za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2022 godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Registar budžetskih korisnika nije uspostavljen u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a nije uspostavljen ni trezorski način poslovanja u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Nije uspostavljena jedinica za internu reviziju, što nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH (tačka 4. Izvještaja);**
3. **Nije izrađen dokument okvirnog budžeta za period 2022–2024. godine. Budžetom nisu planirani svi prihodi, primici, rashodi i izdaci za period od jedne fiskalne godine. Ne sačinjavaju se planovi novčanih tokova i operativni planovi, a stvoreni su rashodi i izdaci iznad visine utvrđene Budžetom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Odlukom o izvršenju Budžeta (tačke 5.1 i 6.1.2 Izvještaja);**
4. **Evidencija o radnom vremenu nije uspostavljena, iako je obaveza njenog vođenja utvrđena Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su zaposlenici bili prisutni i obavljali poslove u utvrđenom radnom vremenu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
5. **Godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen u potpunosti i u zakonskom roku, a nije izvršeno ni usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.6. Izvještaja);**
6. **Aneksima ugovora odobrena je izmjena rokova za izvođenje radova, a time su izmijenjeni uslovi postavljeni tenderskom dokumentacijom za izbor dobavljača. U pojedinim slučajevima prihvataju se ponude i zaključuju ugovori u vrijednostima znatno većim od procijenjenih, bez dokaza o osiguranim sredstvima finansiranja. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 7. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE /TAČKA
1.	Sačiniti Registar budžetskih korisnika u skladu sa odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.	4.
2.	Uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte, a postojeće ažurirati i dosljedno ih primjenjivati, s ciljem uspostavljanja sistema unutrašnjih kontrola shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.	4.
3.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
4.	Uspostaviti jedinicu za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.	Donijeti i implementirati plan integriteta s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
6.	Izraditi dokument okvirnog budžeta, planove novčanih tokova i operative planove i osigurati da budžet sadrži rashode i izdatke po izvorima finansiranja na način utvrđen odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	5.1
7.	Rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1
8.	Izveštaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži početno i završno stanje JRT-a, početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.	5.2
9.	Uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati tekstualni izvještaj u kojem će se obrazložiti izvršenje budžeta, sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, i koji treba da sadrži elemente utvrđene Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.	6.
10.	Preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene Budžetom, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.	6.1.2
11.	Vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.	6.1.2.1
12.	Evidenciju radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1

13.	Utvrđiti kriterije za raspodjelu transfera čiji korisnici nisu utvrđeni Budžetom (podrška akcijama građana na uređenju infrastrukture i sufinansiranje projekata energetske efikasnosti u privatnom i kolektivnom stanovanju i za ugradnju doniranog materijala domaćih i stranih donatora) te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih transfera na način utvrđen Odlukom o izvršenju Budžeta Općine i odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.2.3
14.	Na poziciji kapitalnih transfera planirati nepovratna davanja drugima u svrhu nabavke kapitalne imovine, a ugovorima s korisnicima sredstava urediti međusobna prava i obaveze, uključujući obavezu povećanja knjigovodstvene vrijednosti njihove kapitalne imovine.	6.1.2.4
15.	Neutrošene namjenske prihode i primitke prije izrade godišnjeg obračuna iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i prenositi ih u budžet naredne godine, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.3
16.	Izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.1.3
17.	Javne prihode prikupljati isključivo preko depozitnog računa, a osigurati da se prihodi po osnovu namjenskih sredstava uplaćuju na depozitni račun i prenose na namjenske, s kojih treba da se vrše i isplate.	6.2.1.1
18.	U Glavnoj knjizi evidentirati sva potraživanja Općine, izvršiti njihovu analizu, ocjenu naplativosti, potraživanja čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjiva i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati ili otpisu, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.2.1.2
19.	Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti stalnih sredstava i uspostaviti njihove potpune knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2
20.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.	6.2.2
21.	Dugoročne obaveze po osnovu kredita za Potprojekt „Proširenje vodosnabdijevanja i kanalizacijskog sistema u Općini Jajce“ uskladiti sa Federalnim ministarstvom finansija, te knjigovodstveno evidentirati obaveze po osnovu kupoprodajnog ugovora za nabavku stadiona.	6.2.4
22.	Prije popisa vršiti usklađivanje podataka u Glavnoj i pomoćnim knjigama, godišnji popis provoditi u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6
23.	Izveštaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata u izvještajnom periodu.	6.3.
24.	U vanbilansnoj evidenciji knjigovodstveno evidentirati potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.	7.

25.	Prije pokretanja postupaka javnih nabavki osigurati preduslove za izvođenje radova, poništavati postupke u slučajevima kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku, te osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima.	8.
26.	Odabir postupaka nabavke iste vrste radova vršiti na osnovu procijenjene vrijednosti nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet Općine Jajce za 2022. godinu;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Općine Jajce za 2022. godinu;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Jajce;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH,
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH;
 - Odluka o plaćama i naknadama u organima uprave Općine Jajce;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Srednjobosanskog kantona;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Jajce je jedinica lokalne samouprave u sastavu Srednjobosanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton), uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH. Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Kantona, spomenutim Zakonom i Statutom.

Obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: 1) osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; 2) donošenje budžeta; 3) donošenje programa i planova razvoja Općine; 4) utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; 5) donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; 6) utvrđivanje i provođenje stambene politike; 7) utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; 8) upravljanje i raspolaganje imovinom; 9) upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); 10) donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; 11) odlučivanje o zaduženju; 12) lokalni javni prevoz; 13) predškolsko i osnovno obrazovanje; 14) kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: JKP „Čistoća i zelenilo“ d.o.o. Jajce, JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Jajce, JP „Radio-televizija“ Jajce, JU „Dom kulture“ Jajce, JU „Muzej II zasjedanja AVNOJ-a“, JU „Dječiji vrtić Bare“, JU „Sport i rekreacija“, JU „Agencija za kulturno-historijsko nasljeđe grada Jajca“, JU „Centar za socijalni rad“ Jajce, JZU „Dom zdravlja“ Jajce.

Organi Općine su Općinsko vijeće (u daljnjem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 25 vijećnika. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu s Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća je Josip Topić, od 8. 7. 2021. godine.

Poslovi iz nadležnosti Općine obavljaju se putem: Kabineta načelnika, Službe urbanizma, prostornog uređenja, geodetskih, katastarskih i imovinsko-pravnih poslova, Službe stambeno-komunalnih poslova, obnove, raseljenih osoba i izbjeglica, Službe finansija, Službe privrede, Službe opće uprave i društvenih djelatnosti i Služba civilne zaštite.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih službi za upravu općine sistematizovana su radna mjesta za 105 zaposlenika. Na 31. 12. 2022. godine bilo je zaposleno 85 izvršilaca (zajedno sa načelnikom i predsjedavajućim Vijeća – ove pozicije nisu sistematizovane Pravilnikom).

Načelnik Općine je Edin Hozan, izabran na lokalnim izborima 2020. godine, kojem je ovo treći uzastopni mandat nakon što je prvi put izabran na lokalnim izborima 2012. godine.

Sjedište Općine je u Ulici Nikole Šopa bb.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2022. do jula 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2010. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima.

U Izvještaju je dato 26 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Zbog značajnog protoka vremena i izmjene zakonskih propisa, u ovoj reviziji nismo izvršili ocjenu postupanja po preporukama koje su date u prethodnom izvještaju.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 26 preporuka.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljanja prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je 13 preporuka, od kojih je su samo dvije djelimično implementirane, zbog čega će se sve ponoviti u okviru Izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH² i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁴

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁴ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Općina nije uspostavila Registar budžetskih korisnika shodno članu 3. Zakona o budžetima u FBiH i odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH. Ističemo da je uspostava ovog Registra jedna od prvih aktivnosti koje prethode uspostavljanju trezorskog poslovanja. Općinsko pravobranilaštvo i ustanove kojima je Općina osnivač finansiraju se putem transfera.

Općina nije uspostavila trezorski način poslovanja, iako je to bila u obavezi učiniti do aprila 2017. godine, shodno odredbama Zakona o trezoru u FBiH.⁵ Načelnik je 2012. godine donio Zaključak kojim je utvrđeno uvođenje poslovanja putem trezora od 1. 7. 2013. godine sa Dinamičkim planom aktivnosti, ali one nisu realizovane. Nije osigurano ni da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun, nego se uplate vrše na transakcijski račun, što nije u skladu sa prethodno navedenim Zakonom.

U skladu sa članom 6. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, Općina kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica. Međutim, i Vijeće i općinske službe su porezno registrovane, što nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, a nisu ispunjeni uslovi ni za dodjeljivanje izvedenih identifikacionih brojeva službama. Započete su određene aktivnosti na usklađivanju identifikacionih brojeva u skladu sa navedenim Zakonom, ali one nisu okončane.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih Službi za upravu utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mjesta, sa opisom svakog radnog mjesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje uključujući i obaveze i odgovornosti. Značajan broj ključnih mjesta je upražnjen što može da utiče na obavljanje poslovi iz nadležnosti. Općinsko pravobranilaštvo osnovano je odlukom Vijeća, a obavlja poslove poduzimanja pravnih radnji radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općina Jajce i Dobretić.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu nije imenovan.

Općina nije vršila identifikaciju rizika za ključne procese, utvrđivala mjere za njihovo smanjenje, nije sačinjen registar rizika, niti je donesena Strategija upravljanja rizicima.

Kontrolne aktivnosti zasnivaju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Općina je tek u martu 2023. godine donijela vlastite računovodstvene politike. Do tada, evidentiranje poslovnih promjena nije bilo u potpunosti usklađeno s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.⁶ Ovo je imalo za posljedicu pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima.

Mape procesa kojima se definišu tokovi procesa, odgovorna lica i identifikuju rizici s mjerama za njihovo smanjenje nisu donesene. Postojeći interni akti kojima se uređuju određena područja rada nisu usklađeni sa važećim zakonskim propisima (npr. Odluka o komunalnom redu, Pravilnik o popisu imovine i obaveza). Nije vršeno ni praćenje i procjena funkcionisanja sistema niti su utvrđivanje mjera za njegov razvoj.

Revizijom smo utvrdili da nisu poduzete dovoljne aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, te da određene interne kontrole nisu funkcionisale, što je imalo za posljedicu pogrešna iskazivanja u finansijskim izvještajima i neusklađenosti sa propisima. Općina nije sačinila mape procesa, kao ni pisane politike i procedure kojima se uređuju pojedini procesi, ne vrši se identifikacija i procjena rizika, te konstatujemo da nisu poduzete dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem unutrašnjih kontrola prema COSO modelu, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 3/20

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 58/16

Preporuke:

- **sačiniti Registar budžetskih korisnika u skladu sa odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH i okončati aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH;**
- **uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte, a postojeće ažurirati i dosljedno ih primjenjivati, s ciljem uspostavljanja sistema unutrašnjih kontrola shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Kantonalnom ministarstvu finansija. Predata je na obrascu 1A i 1B sa priložima. U skladu sa članom 3. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti⁷, ona se daje na obrascima 1A ili 1B.

Budući da Upitnik o fiskalnoj odgovornosti sadrži i negativan odgovor, izjava je trebala biti data samo na obrascu 1B. Dokumenti na osnovu kojih je data izjava nisu fotokopirani i uloženi u Predmet o fiskalnoj odgovornosti, kako je to propisano članom 6. navedenog Pravilnika.

Zbog navedenog Izjava o fiskalnoj odgovornosti nije sačinjena na način utvrđen članovima 3. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- **Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti.**

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,⁹ Općina je u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju.

Odlukom Vijeća i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih Službi za upravu Općine, nije utvrđena Jedinica za internu reviziju. Nisu poduzete aktivnosti na njenom uspostavljanju, te se poslovi interne revizije u Općini ne obavljaju. Ovo nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH. **Navedeno ima veći značaj uvažavajući odredbe Pravilnika o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH kojima je utvrđeno da je jedinica za internu reviziju općina nadležna i za ostala pravna lica u kojima većinski udjel ima općina, a koja ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju iz ovog Pravilnika.**

Preporuka:

- **uspostaviti jedinicu za internu reviziju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Općina nije donijela plan integriteta, koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u instituciji, niti je sačinjen plan aktivnosti borbe protiv korupcije u Općini.

Preporuka:

- **donijeti i implementirati plan integriteta s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.**

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Općine za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta), Vijeće je usvojilo 30. 12. 2021. godine u iznosu od 12.775.257 KM, a izmjenama i dopunama od 29. 9. 2022. godine uvećan je na 19.940.492 KM. Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi od poreza u iznosu od 5.538.000 KM, neporezni prihodi od 6.122.165 KM, primljeni tekući transferi od 3.510.327 KM i primici od dugoročnog zaduživanja u iznosu od 4.770.000 KM. U okviru rashoda i izdataka planirani su izdaci za plaće i naknade troškovi zaposlenih i doprinosi poslodavaca (2.765.165 KM), izdaci za materijal i sitan inventar (1.276.000 KM), tekući transferi i drugi rashodi (6.368.000 KM), kapitalni transferi (2.651.735 KM) izdaci za kamate (170.000 KM), kapitalni izdaci (6.569.592 KM) i tekuća rezerva (140.000 KM).

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i donošenju Budžeta nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:¹⁰

- nije izrađen dokument okvirnog budžeta i dostavljen načelniku, a samim tim nije ni dostavljen Vijeću kao informacija niti objavljen na web-stranici, što nije u skladu sa članom 18. Zakona o budžetima u FBiH;
- Budžetom nisu jasno iskazani rashodi i izdaci po izvorima finansiranja, nije sačinjen plan izdvajanja za kapitalne investicije po godinama i izvorima finansiranja, a nije sačinjen ni prijedlog rasporeda budžetskog suficita, kako je predviđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH;
- Služba finansija nije sačinjavala planove novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na Jedinostveni račun trezora, koji su osnov za izvršenje Budžeta. Nisu se sačinjavali ni operativni planovi. Odbor za likvidnost nije imenovan. Navedeno nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- Pri izradi Budžeta i planiranju rashoda i izdataka i pojedinih prihoda nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.¹¹ Ovo je imalo za posljedicu da su u finansijskim izvještajima izdaci za komunalnu potrošnju, održavanje lokalnih puteva i zajedničkih dijelova zgrada, naknade Općinskoj izbornoj komisiji te izvršeni radovi na provođenju preventivnih mjera čišćenja i uređenja vodotoka i sanaciju klizišta na lokalnom putu iskazani na poziciji tekućih transfera (tačka 6.1.2.3 Izvještaja). Također, primljeni kapitalni transferi iskazani su na primljenim tekućim transferima;
- Iako Općina nije uspostavila Registar budžetskih korisnika i sredstva za finansiranje Javne ustanove Centar za socijalni rad, Općinskog javnog pravobranilaštva i Javne ustanove Dječji vrtić „Bare“ u općem dijelu Budžeta su planirana na poziciji tekućih transfera, ovi korisnici navedeni su i u posebnom dijelu budžeta;
- Budžetom nisu utvrđeni rashodi i izdaci, koji su se planirali finansirati iz neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i iz primitaka od namjenskih kredita, ali ni prihodi i primici. Ovo je imalo za posljedicu prekoračenja pojedinih rashoda i izdataka u odnosu na iznose odobrene Budžetom (tačka 6.1. Izvještaja).
- Članom 63. Odluke o izvršenju Budžeta uređeno je da će se preuzete obaveze iz 2021. godine finansirati iz ostvarenog akumuliranog suficita do raspoloživih sredstava shodno dospijeću faktura. U kontekstu ovog člana Odluke, „preuzete obaveze iz 2021. godine“ predstavljaju rashode i izdatke nastale po osnovu zaključenih ugovora o javnim nabavkama čija realizacija nije okončana. Ovi rashodi i izdaci nisu Budžetom planirani, što je imalo za posljedicu iskazana prekoračenja izvršenja rashoda i izdataka u odnosu na iznose planirane Budžetom. Ovo nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Odluke o izvršenju Budžeta, kojima je propisano da korisnici budžetska sredstva koriste samo za namjene koje utvrđene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19 i 99/19

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

Strategiju razvoja Općine za period 2021-2027. Vijeće je usvojilo 4. 4. 2022. godine. U vezi strateškog planiranja, a vezano za izradu trogodišnjeg plana rada, Općina nije poduzela aktivnosti u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH¹².

Program rada načelnika Općine za 2022. Vijeće je usvojilo Zaključkom od 27. 1. 2022. godine.

Nije izrađen dokument okvirnog budžeta za period 2022–2024. godine. Rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja niti je njihovo planiranje i knjigovodstveno evidentiranje u određenim slučajevima izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Budžetom nisu planirani ni rashodi i izdaci koji su se planirali finansirati iz neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i iz primitaka od namjenskih kredita, zbog čega su pojedine pozicije rashoda i izdataka izvršene u iznosima većim u odnosu na iznose utvrđene Budžetom. Nisu sačinjavani planovi novčanih tokova i operativni planovi. Slijedom navedenog, izrada i donošenje budžeta Općine nije izvršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *izraditi dokument okvirnog budžeta, planove novčanih tokova i operativne planove i osigurati da budžet sadrži rashode i izdatke po izvorima finansiranja na način utvrđen odredbama Zakona o budžetima u FBiH;*
- *rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2022. godinu sačinjen je i dostavljen načelniku, ali ga Vijeće nije razmatralo do okončanja ove revizije. Zakonski rok za navedeno je šest mjeseci od završetka fiskalne godine. Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2022. godinu ne sadrži podatke o početnom i završnom stanju JRT, niti o početnom stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente, zbog čega on nije sačinjen na način utvrđen članom 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Izvještaj o radu općinskog načelnika i općinske uprave za 2022. do okončanja revizije nije sačinjen.

Preporuka:

- *izvještaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži početno i završno stanje JRT-a, početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Analiza iskaza, koja je sačinjena uz godišnje računovodstvene izvještaje, ne sadrži detaljno obrazloženje izvršenja budžeta s posebnim osvrtom na odstupanja, analizu stalnih sredstava, potraživanja i obveza i druge propisane elemente.

Zbog navedenog Analiza iskaza nije sačinjena na način propisan članovima od 30. do 32. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.¹³

Preporuka:

- *uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjavati tekstualni izvještaj u kojem će se obrazložiti izvršenje budžeta, sa posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, i koji treba da sadrži elemente utvrđene Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.*

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15 i 4/16

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 17.778.173 KM. Strukturu prihoda čine: prihodi od poreza (5.810.089 KM), neporezni prihodi (5.618.820 KM), primljeni transferi (710.789 KM) i primici od zaduživanja (5.638.475 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 5.810.089 KM, a najznačajniji dio čine prihodi od indirektnih poreza (3.855.386 KM) i poreza na dohodak (1.501.457 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznakačavaju na račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 5.618.820 KM, a najveći dio ovih prihoda odnosi se na naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (5.337.048 KM).

Strukturu **naknada, taksi i prihoda od pružanja javnih usluga** čine: ostale budžetske naknade (3.712.558 KM), komunalne naknade i takse (736.979 KM), naknade i takse po federalnim propisima (483.650 KM), neplanirane uplate (277.095 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (64.735 KM) i administrativne takse (62.032 KM).

U okviru ostalih budžetskih naknada i taksi, na *naknadu za korištenje hidroakumulacionih objekata izgrađenih na potopljenom području* odnosi se 3.517.179 KM. Zakonom o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata¹⁴ utvrđeno je da se ovaj prihod naplaćuje u iznosu od 0,01 KM po proizvedenom kilovat satu električne energije. Uplate po ovom osnovu vrše JP „Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne“ d.d. Mostar i MH „Elektroprivreda Republike Srpske“ na transakcijski račun koji Općina koristi kao depozitni račun.

Naknada za korištenje državnih šuma (101.578 KM) je prihod ostvaren uplatama Javnog preduzeća Srednjobosanske šume d.o.o. Donji Vakuf. U skladu sa kantonalnim Zakonom o šumama¹⁵ naknadu u iznosu od 5% ostvarenog prihoda od drva, računajući cijenu drveta na panju i prihoda ostvarenog od sekundarnih (nedravnih) šumskih proizvoda, plaća korisnik državne šume. Na namjenski račun Općine na čijem području ostvaruje prihod uplaćuje 4%, a na račun Budžeta Kantona 1% ove naknade. Vijeće je dužno donijeti Godišnji plan utroška ovih sredstava. **Općina nema poseban namjenski račun za ove prihode, a Vijeće nije donijelo godišnji plan utroška ovih sredstava, što je obavezno shodno članu 58. Zakona.**

Odlukom o osnovama i mjerilima za određivanje visine rente,¹⁶ koju je donijelo Vijeće, utvrđeno je da je *naknadu po osnovu prirodnih pogodnosti – rentu* dužan platiti investitor, koji gradi objekat na građevinskom zemljištu u privatnoj i državnoj svojini, a visina naknade utvrđuje se odlukom nadležnog organa u postupku izdavanja odobrenja za građenje. Naknada za rentu određuje se po zonama, a prema korisnoj površini objekta koji se dobije gradnjom, dogradnjom i nadogradnjom. **Propisano je da prosječnu konačnu građevinsku cijenu utvrđuje Vijeće Odlukom, svake godine do 31. marta tekuće godine, a koja se valorizuje svaka tri mjeseca. Odluku o prosječnoj konačnoj građevinskoj cijeni metra kvadratnog korisne stambene površine Vijeće je posljednji put donijelo 2016. godine. Za obračun naknade za rentu u 2022. godini korištena je ova Odluka, što nije u skladu sa odredbama Odluke o osnovama i mjerilima za određivanje visine rente. Prihod po osnovu ove naknade iskazan je u iznosu od 85.326 KM.**

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 344/02,57/09 i 105/21

¹⁵ „Sl. novine SBK“, br. 5/14, 12/15,8/16,7/18 i 14/20

¹⁶ „Sl. novine Općine Jajce“, br. 3/15

Komunalne naknade i takse čine prihodi ostvareni po osnovu komunalne naknade (652.385 KM) i općinske komunalne naknade za istaknutu firmu (84.594 KM).

Komunalna naknada uređena je Odlukom o komunalnim djelatnostima,¹⁷ a obaveza njenog plaćanja određena je za stambeni prostor, zatvoreni proizvodni prostor kao i za nadzemne i podzemne instalacije, elektroprenosne i druge mreže. Izmjenama ove Odluke obračun i naplata komunalne naknade za vlasnike i korisnike stambenog prostora prolongirana je do 1. 4. 2022. godine.

Utvdili smo da nadležna služba za komunalne poslove vodi evidenciju o obveznicima poslovnih prostora i da je vlasnicima poslovnih prostora obaveza plaćanja komunalne naknade utvrđena rješenjem. Mjesečne račune za komunalnu naknadu izdaje Služba finansija. Međutim, nije nam prezentirana evidencija o vlasnicima i korisnicima stambenih prostora, niti dokaz da je izvršen obračun i naložena naplata komunalne naknade. S obzirom na to da evidencija o obveznicima plaćanja komunalne naknade za stambene prostore nije uspostavljena, niti su izdata rješenja, iako je to utvrđeno Odlukom o komunalnim djelatnostima, **Općina dosljedno ne primjenjuje Odluku, zbog čega su ovi prihodi, kao i povezana potraživanja, manje iskazani za iznos koji ne možemo procijeniti.**

Općinske komunalne naknade za istaknutu firmu (84.593 KM) su prihodi uređeni Zakonom o komunalnim taksama, a visina komunalne takse na području Općine utvrđena je odlukom Vijeća.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima čine javni prihodi od: cestovnih naknada (151.926 KM), naknada iz oblasti civilne zaštite (135.511 KM), vodnih naknada (123.915 KM) i naknada za korištenje podataka i vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (72.298 KM). Zakonom o cestama u FBiH,¹⁸ Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,¹⁹ Zakonom o vodama²⁰ i Odlukom o naknadama za korištenje podataka premjera i katastra²¹ i Odlukom o naknadama za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra²² propisana je namjena korištenja ovih sredstava. S obzirom da su ovo namjenski prihodi, u skladu sa članovima 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor neutrošeni dio ovih prihoda na kraju godine treba se razgraničiti. Za prikupljanje cestovnih naknada i naknada iz oblasti civilne zaštite, Općina ima otvorene posebne namjenske račune, a neutrošeni dio ovih prihoda prije izrade godišnjeg obračuna nije preknjižen na vremenska razgraničenja.

Prihodi od cestovnih naknada (naknada za upotrebu cesta za vozila pravnih lica i građana) iskazani su u iznosu od 151.926 KM. Općina nije sačinila ni godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao ni izvještaje o realizaciji tih planova, što je u obavezi u skladu sa odredbama Zakona o cestama u FBiH.

Na osnovu Odluke o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća²³ Služba civilne zaštite je donijela finansijski plan korištenja namjenskih sredstava Civilne zaštite za 2022. godinu, kao i izvještaj o njihovom utrošku. U finansijskom izvještajima ovi prihodi iskazani su u iznosu od 135.511 KM, a u 2022. godini utrošeni su u iznosu od 120.649 KM. Općina je i u tekućem i u ranijim periodima priznavala ove prihode iako nisu utrošeni, što nije u skladu s članovima 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Ukupna neutrošena sredstva po ovom osnovu na 31. 12. 2022. godine iznose 241.768 KM. **Zbog navedenog, u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta prihodi i finansijski rezultat više su iskazani za 14.862 KM, a u Bilansu stanja za 241.768 KM manje su iskazana kratkoročna vremenska razgraničenja, a više je iskazan neraspoređeni višak prihoda i rashoda.**

Neplanirane uplate iskazane u iznosu od 277.095 KM u dijelu od 254.164 KM su povrati poreza na dodatu vrijednost i akcize po rješenjima Uprave za indirektno oporezivanje BiH.

¹⁷ „Sl. novine Općine Jajce“, br. 3/10,1/14 i 4/19

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 12/10,16/10 i 66/13

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 39/03, 22/06 i 43/10)

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 70/06

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/15

²² „Sl. novine FBiH“, br. 49/15

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 4/12,80/13 i 20/20

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine najvećim dijelom odnose na prihode ostvarene po osnovu koncesionih ugovora (104.628 KM) i prihode ostvarene prodajom stanova (95.880 KM). Obračun i naplata koncesionih naknada u nadležnosti je Kantona, a od ukupno obračunate i naplaćene naknade, Općini na kojoj se predmet koncesije nalazi pripada 60%.

Prihodi ostvareni prodajom stanova dijelom (65.971 KM) se odnose na uplate rata kupaca stanova koji su sa Općinom u ranijem periodu zaključili ugovor o kupoprodaji stana. Naime, stanovi koji su vraćeni na raspolaganje Općini, u skladu s odredbama Zakona o vraćanju, dodijeli i prodaji stanova²⁴, a za koje je podnesen zahtjev za kupnju u zakonom propisanom roku, prodati su. Dio u iznosu od 22.649 KM odnosi se na prihod od prodaje stanova, za koje je uplate izvršio Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje.

U skladu sa odredbama Zakona o vraćanju, dodijeli i prodaji stanova, sredstva ostvarena prodajom stanova raspoređuju se 30% prodavcu, a 70% općini koja ova sredstva treba uplaćivati u kantonalni fond za stambenu izgradnju. Stanje novčanih sredstava na računu otvorenom za ove namjene iznosi 785.738 KM. Prema izjavi odgovorne osobe, Općina ih nije trošila jer su ovo namjenska sredstva, a kantonalni fond nije uspostavljen. Međutim, ovi prihodi su u tekućem i ranijim periodima priznati kao prihod perioda iako nisu utrošeni i nije vršeno njihovo preknjižavanje na vremenska razgraničenja. **Zbog navedenog, prihodi i finansijski rezultat za 2022. godinu više su iskazani za 88.620 KM, dok su u Bilansu stanja kratkoročna razgraničenja manje, a neraspoređeni višak prihoda nad rashodima više iskazani za 785.738 KM.**²⁵

6.1.1.3 Priljeni transferi i donacije

Priljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 710.789 KM, a čine ih tekući transferi od ostalih nivoa vlasti (685.289 KM) i tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija (25.500 KM).

Tekući transferi od ostalih nivoa vlasti odnose se na utrošeni dio priljenih transfera sa nivoa BiH (34.184 KM), FBiH (236.796 KM) i od Kantona (414.309 KM).

Tekući transferi od Kantona iskazani su u iznosu od 414.309 KM. Ovaj iznos predstavlja utrošeni dio priljenih sredstava najvećim dijelom od ministarstava Srednjobosanskog kantona za sufinansiranje i realizaciju projekata koji se odnose na rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže te izgradnju saobraćajnica (kao na primjer: izgradnja saobraćajnice u industrijskoj zoni Bage (70.000 KM), izgradnja sekundarne kanalizacione mreže u naselju Kuprešani (40.000 KM) i drugo). **S obzirom na to da su ovi transferi odobreni i doznačeni za realizaciju kapitalnih projekata, konstatujemo da su priljeni tekući transferi više iskazani za najmanje 110.000 KM, a priljeni kapitalni transferi manje za isti iznos.**²⁶

Tekući transferi od FBiH najvećim dijelom odnose se na utrošena sredstva za izradu propusta na putu Barevo – Vlasinje (100.000 KM) i utrošena sredstva za jednokratnu pomoć Budžetu (125.000 KM).

Naime, Ugovorom zaključenim sa Federalnim ministarstvom finansija u augustu 2022. godine, na osnovu Odluke Vlade FBiH o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH broj 1230/2022 od 8. 8. 2022. godine Općini su dodijeljena sredstva u iznosu od 445.000 KM. Na poziciji priljenih transfera iskazan je utrošeni dio sredstva za jednokratnu pomoć Budžetu (125.000 KM). Ostali dio priljenih sredstava namijenjen za izgradnju multifunkcionalne sportske dvorane u MZ Kruščica (200.000 KM), nabavku mamografa (60.000 KM) i sanaciju i rekonstrukciju Dječjeg vrtića „Naša radost“ (60.000 KM) je neutrošen i iskazan na kratkoročnim razgraničenjima.

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 28/05 i 2/08

²⁵ Preporuka za navedeno data je u tački 6.1.3. Izvještaja.

²⁶ Preporuka za navedeno data je u tački 5.1. Izvještaja.

6.1.1.4 Primici od zaduživanja

Primici od zaduživanja iskazani su u iznosu od 5.638.475 KM. Najznačajniji dio (4.770.000 KM) odnosi se na primitke po osnovu ugovora o kreditu koji je Općina zaključila sa Razvojnomo bankom FBiH. Namjena kredita je nastavak finansiranja izgradnje mosta Mračaj i sanacije lokalnih puteva. Sredstva su doznačena Općini u 2022. godini. U 2021. godini Općina je sa istom bankom zaključila ugovor o kreditu u iznosu od 5.000.000 KM za finansiranje izgradnje mosta Mračaj (900.000 KM) i sanaciju lokalnih puteva (4.100.000 KM). Vijeće je dalo saglasnost za zaduživanje u ove svrhe. Prema prezentiranim podacima, od ukupno 9.770.000 KM ovih sredstava, utrošeno je 3.786.662 KM, od čega 3.049.988 KM u 2022. godini. Iako se radi o primicima od zaduživanja za posebne namjene, oni se nisu priznavali u visini u kojoj su i utrošeni, a neutrošeni dio nije preknjižen na vremenska razgraničenja.

Za iznos od 868.475 KM koji je iskazan kao primitak od zaduživanja nije prezentirana odgovarajuća dokumentacija, nego samo nalog za knjiženje (knjiženje prihoda i „korektivnog konta“), te ga revizijom nismo potvrdili.

Primici od zaduživanja više su iskazani za najmanje 2.588.487 KM, jer primici od namjenskog kredita nisu priznati u visini u kojoj su i utrošeni u tekućem periodu (3.049.988 KM), a iskazani primitak od 868.475 KM revizijom nismo mogli potvrditi. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a za posljedicu ima netačno iskazane primitke i finansijski rezultat perioda u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta, te neraspoređeni višak prihoda nad rashodima i vremenska razgraničenja u Bilansu stanja.²⁷

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 16.459.173 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (6.066.008 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (5.356.314 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (2.467.235 KM), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (1.304.118 KM), izdaci za otplate dugova (531.598 KM), kapitalni transferi (349.957 KM), doprinosi poslodavca (214.550 KM) i izdaci za kamate (169.393 KM).

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta na pojedinim pozicijama rashoda i izdataka iskazana su prekoračenja u odnosu na sredstva odobrena Budžetom za te namjene. Transferi pojedincima i subvencije javnim preduzećima više su iskazani za 177.881 KM, a dio prekoračenja je nastao jer su za ove namjene izdvojena sredstva iz tekuće rezerve od 56.949 KM. Za ostala prekoračenja u iznosu od 41.989 KM nije prezentirano obrazloženje. Također, u odnosu na sredstva odobrena za jasno navedene namjene u posebnom dijelu Budžeta, više su iskazani određeni rashodi i izdaci kao što su izgradnja i rekonstrukcija i projekata sufinansiranja lokalnih puteva i ulica (za 707.240 KM) i izgradnja i rekonstrukcija javne rasvjete (za 289.422 KM). Navedeno je posljedica odredbi Odluke o izvršenju budžeta kojom je utvrđeno da će se preuzete obaveze iz 2021. godine finansirati iz ostvarenog akumuliranog suficita do raspoloživih sredstava shodno dospijeću faktura i činjenice da rashodi i izdaci koji se namjeravaju finansirati iz neraspoređenog viška prihoda nad rashodima nisu utvrđeni Budžetom (tačka 5.1. Izvještaja). Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- ***preuzimati obaveze na teret budžeta tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene budžetom, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uslovi.***

²⁷ Preporuka za navedeno data je u tački 6.1.3.Izvještaja.

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 2.467.235 KM od čega se na izdatke za bruto plaće i naknade plaća odnosi 2.045.178 KM, a na naknade troškova zaposlenih 422.057 KM. Obračun plaća i naknada zaposlenih vrši se u skladu s Odlukom o plaćama i naknadama u organima uprave općine Jajce²⁸ i Pravilnikom o plaćama i naknadama u organima uprave općine Jajce.²⁹

Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđena je osnovica za obračun plaće za 2022. godinu u iznosu od 328 KM i vrijednost boda jedan. Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 3.032 KM, a najniža 670 KM. Uvid u uzorak plaća i naknada troškova zaposlenih izvršili smo za april, septembar i decembar.

Zakonom o državnoj službi u FBiH³⁰, Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH³¹ i Pravilnikom o ocjenjivanju državnih službenika u organima državne službe FBiH³² uređeno je ocjenjivanje državnih službenika i namještenika, koje treba da se obavi u roku od 30 dana od dana isteka perioda utvrđenog za ocjenjivanje. U Općini aktivnosti oko ocjenjivanja, u martu, nisu bile okončane, a Godišnji izvještaj o provedenom ocjenjivanju rada državnih službenika nije dostavljen Agenciji za državnu službu FBiH u roku od 60 dana od isteka perioda za ocjenjivanje.

Preporuka:

- **vršiti ocjenjivanje državnih službenika i namještenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH i Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.**

Odlukom o radnom vremenu i rasporedu radnog vremena u općinskim tijelima državne službe³³ definisano je sedmično radno vrijeme u trajanju od 40 sati, a raspoređuje se na pet radnih dana u sedmici i traje od 7:00 do 15:30 sati, sa utvrđenim pravom na dnevni odmor u trajanju od 30 minuta.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu³⁴ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Utvrdili smo da se po službama vode evidencije koje su osnov za obračun plaća, sa podacima o broju radnih dana i broju dana odsustvovanja s posla po raznim osnovama na mjesečnom nivou za svakog radnika. Međutim, ove evidencije ne sadrže podatke o vremenu provedenom na radu, u skladu s navedenim Pravilnikom. **Zbog navedenog načina vođenja evidencija ne možemo potvrditi da su zaposlenici bili prisutni i obavljali poslove u utvrđenom radnom vremenu.**

Preporuka:

- **evidenciju radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 422.057 KM, a odnose na naknadu za topli obrok (200.930 KM), jednokratnu novčane pomoć zaposlenicima (95.490 KM), regres za godišnji odmor (47.256 KM), naknade za prevoz sa posla i na posao (33.393 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (25.360 KM), pomoć u slučaju smrti (12.968 KM) i pomoć u slučaju teže invalidnosti (6.660 KM).

Visina naknade za topli obrok iznosila je 1% od prosječne plaće u FBiH za svaki radni dan proveden na poslu, naknada za korištenje godišnjeg odmora 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH (537 KM), naknade za prevoz na posao i sa posla u visini dnevne karte na odobrenoj relaciji, a otpremnina u visini pet prosječnih neto plaća isplaćenih u FBiH prema zvanično objavljenim podacima. Jednokratna novčana pomoć zaposlenicima isplaćena je na osnovu Zaključka načelnika od 18. 7. 2022. godine u iznosu od po 1.080 KM zaposlenicima u stalnom radnom odnosu, te zaposleniku na određeno vrijeme u iznosu proporcionalnom dužini trajanja njegovog ugovora.

²⁸ Broj: 01-01-6-2297/13 od 18.04.2013. godine i „Sl. novine Općine Jajce“ br. 2/15

²⁹ „Sl. novine Općine Jajce“ br. 1/21

³⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05,8/06, 4/12, 99/15, 09/17

³¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05 i 103/21

³² „Sl. novine FBiH“, br.30/20

³³ od 23. 5. 2008. godine

³⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 1.304.118 KM od čega su najznačajnije izdaci za: ugovorene i druge posebne usluge (962.121 KM), energiju (124.387 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (66.578 KM) i komunikaciju i komunalne usluge (63.510 KM). Ovi rashodi iskazani su za 28.118 KM više u odnosu na sredstva planirana Budžetom.

U okviru **ugovorenih i drugih posebnih usluga** iskazani su izdaci: za PDV (340.112 KM), rad komisija (116.564 KM) naknade općinskim vijećnicima (88.710 KM), volonterski rad (87.685 KM), fizičko osiguranje objekta (58.562 KM), reprezentaciju (55.317 KM) i drugi.

Izdaci za rad komisija se u najznačajnijoj mjeri odnose na izdatke komisija za izlaganje na javni uvid podataka izmjere i katastarskog izlaganja zemljišta (u daljem tekstu: Komisije za izlaganje podataka) (45.800 KM) i procjenu vrijednosti nekretnina (29.260 KM). Vijeće je, u skladu Uredbom o izlaganju na javni uvid podataka premjera i katastarskog klasiranja zemljišta³⁵, imenovalo Komisiju za izlaganje podatka za katastarsku općinu k.o. Jajce II³⁶ i Komisiju za izlaganje podatka za katastarsku općinu k.o. Divičani³⁷. Iznos naknada članovima komisije utvrđen je rješenjima načelnika, te u zavisnosti o obimu posla iznosio je od 200 KM do 1.400 KM. Komisije su dostavljale izvještaje o obavljenim poslovima na mjesečnom nivou.

Izdaci za naknade općinskim vijećnicima regulisane su Odlukom o visini novčane naknade vijećnicima.³⁸ Odlukom je utvrđena mjesečna naknada (paušal) vijećnicima u iznosu od 370 KM. Članom 8. predviđeno je da se iznos paušala umanjuje za 10% za svako odsustvo sa sjednice. Predsjedavajući Općinskog vijeća, u skladu sa članom 27. Statuta, vrši funkciju profesionalno, a pored plaće ostvaruje pravo i na mjesečnu naknadu (paušal). Obračun i isplata naknada vijećnicima vršeni su u skladu sa navedenom Odlukom.

Izdaci za rad volontera odnose se na angažman 24 osobe sa višom stručnom spremom za stručno osposobljavanje za samostalan rad bez zasnivanja radnog odnosa. Javni oglas za prijem volontera objavljen je na internetskoj stranici Općine. Iznos mjesečne naknade po osobi sa visokom stručnom spremom iznosio je 700 KM u bruto iznosu.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 6.066.008 KM, a odnose se na: subvencije javnim preduzećima (2.095.773 KM), tekuće transfere neprofitnim organizacijama (1.661.171 KM), tekuće transfere drugim nivoima vlasti (1.213.012 KM), tekuće transfere pojedincima (1.047.608 KM) i druge tekuće rashode (48.443 KM).

Na poziciji subvencija javnim preduzećima iskazani su Budžetom utvrđeni transferi javnim ustanovama, javnim preduzećima i Općinskom pravobranilaštvu (1.441.911 KM), za podsticaj i razvoj poljoprivrede (562.502 KM) i za zapošljavanje (91.360 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine uređeno je da se ova sredstva doznachavaju na zahtjev korisnika u tranšama na osnovu zaključka načelnika, a da je korisnik dužan dostaviti izvještaj o utrošenim sredstvima. Korisnici i iznosi transfera utvrđeni su Budžetom i ovom Odlukom. Sredstva u ukupnom iznosu od 1.441.911 KM dodijeljena su: JU „Dom Kulture Jajce“, JU „Sport i rekreacija“, JPU „Dječiji vrtić Bare“, Općinskom javnom pravobranilaštvu, JP „RTV Jajce“, JU „Muzej II zasjedanja AVNOJ-a“, JU „Agencija za kulturno-povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca“, te JKP „Čistoća i zelenilo“ d.o.o. Jajce i JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Jajce. Iako su svi primaoci u obavezi da dostave izvještaj o utrošku ovih sredstava, manji broj korisnika ga je dostavio.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

³⁶ „Sl. novine Općine Jajce“ br. 1/18, 2/19 i 1/23

³⁷ „Sl. novine Općine Jajce“ br. 1/20 i 6/22

³⁸ „Sl. novine Općine Jajce“ br. 1/04, 1/07 i 1/10

Dostavljeni su izvještaji u narativnom obliku, a nije dostavljena dokumentacija koja potvrđuje namjenu u koju su sredstva utrošena (fakture, izvodi, specifikacije plaća i sl.)

Transfer za podsticaj i razvoj poljoprivrede, planiran je u iznosu od 550.000 KM, a realizovan je u iznosu od 562.502 KM, u skladu sa Programom i kriterijima raspodjele sredstava iz Granta za poljoprivredu 2022. godine, a po raspisanom Javnom pozivu načelnika, kako je to uređeno Odlukom o izvršenju Budžeta Općine. Konačna rang korisnika je objavljena na internet stranici Općine. Najveći dio ovog transfera odobren je korisnicima za razvoj mljekarstva (199.449 KM) i za investicije u proizvodnji (88.247 KM).

Tekućih transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 1.661.171 KM. Strukturu ovog transfera čini: ostali transferi neprofitnim organizacijama (1.282.332 KM), transferi neprofitnim organizacijama (142.839 KM), transfer parlamentarnim političkim partijama (105.000 KM), transfer udruženjima (74.000 KM) i tekući transfer vjerskim zajednicama (50.000 KM).

Na poziciji *ostali transferi neprofitnim organizacijama* iskazani su rashodi zajedničke komunalne potrošnje u iznosu od 1.289.332 KM. Odlukom o izvršenju Budžeta predviđen je utrošak sredstava za „Grant zajednička komunalna potrošnja“ u svrhu redovne komunalne potrošnje, održavanje lokalnih puteva i održavanje zajedničkih dijelova zgrada. Na ovoj poziciji iskazani su izdaci evidentirani po fakturama koje su izdate Općini za: održavanje javnih površina (557.858 KM), održavanje puteva (462.334 KM), javnu rasvjetu (235.924 KM), ostalu komunalnu potrošnju (22.588 KM), uređenje vodotoka (6.564 KM) i održavanje zajedničkih dijelova zgrada (4.064 KM). U skladu sa Odlukom o komunalnim djelatnostima,³⁹ Vijeće je donijelo Program za obavljanje usluga zajedničke komunalne potrošnje u 2022. godini, a poslove održavanja javnih površina povjerilo Javnom komunalnom preduzeću „Čistoća i zelenilo“ d.o.o. Jajce⁴⁰ (u daljem tekstu: JKP). Na osnovu ugovora, JKP je fakturiralo radove održavanja javnih površina u vrijednosti od 557.858 KM (čišćenje javno – prometnih površina; održavanje i uređivanje javnih zelenih površina; odvodnja atmosferskih voda; osiguranje, sanacija i održavanje gradske deponije smeća; dezinfekcija i deratizacija kanalizacijske mreže i deponije smeća; čišćenje korita rijeka Plive i Vrbasa; održavanje komunalnih objekata; dekoracija grada; održavanje dječjih igrališta i rekreacionih površina; te ostala komunalna potrošnja). Usluge zimskog održavanja puteva izvršili su: JKP (74.336 KM), „Mukić-komerc“ d.o.o. Jajce (100.757 KM) i „Komotin“ d.o.o. Jajce (116.221 KM). Izvršene usluge fakturirane su u skladu sa zaključenim ugovorima. Nadzor nad izvršenjem ovih usluga vršila je Služba za komunalne poslove.

Izdaci za obavljanje djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje, održavanja lokalnih puteva i održavanja zajedničkih dijelova zgrada iskazani u iznosu od 1.289.332 KM nemaju karakter tekućih transfera, te nije bilo osnova za planiranje i knjigovodstveno evidentiranje ovih izdataka u okviru tekućih transfera. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka u finansijskim izvještajima, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Transfer parlamentarnim političkim partijama iskazan je u iznosu od 105.000 KM. Sredstva su raspoređena političkim strankama koje participiraju u vlasti Općine, u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih partija. Korisnici sredstava (Narod i pravda, SDA, SDP, Stranka za BiH, SBB, HDZ, HDZ 1990) nisu kvartalno dostavljali izvještaj o utrošku namjenskih sredstva. Sredstva su redovno kvartalno odobravana, iako korisnici nisu dostavili izvještaje o utrošku za prethodni kvartal, što je uslov za odobravanje naredne doznake utvrđen Odlukom o izvršenju Budžeta Općine.

Na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti iskazani rashodi odnose se na odobrena sredstva Javnoj ustanovi Centru za socijalni rad (360.000 KM), za sport (239.500 KM), zdravstvo (200.000 KM) mjesnim zajednicama, općinama i gradovima (125.978 KM), za kulturu (102.300 KM), turizam (87.000 KM), izbore (76.546 KM) i za školstvo (21.688 KM).

³⁹ „Sl. novine Općine Jajce“ 3/10, 1/14 i 4/19

⁴⁰ „Sl. novine Općine Jajce“ 2/22

Rad Javne ustanove Centar za socijalni rad, u potpunosti se finansira iz Budžeta Općine, a odobrena sredstva namijenjena su za plaće i naknade te za materijalne troškove što je to utvrđeno Odlukom o izvršenju Budžeta Općine.

Transfer sportu se u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta i prijedlogom raspodjele od Upravnog odbora Sportskog saveza Općine raspoređuje sportskim klubovima (149.000 KM), malonogometnoj ligi (20.000 KM) i na sportsku rezervu načelnika (20.000 KM), ali i na rezervu Sportskog saveza Općine (31.000 KM), koja nije navedena u Odluci o izvršenju Budžeta. Dio ovog transfera u iznosu od 17.500 KM je realizovan iz sredstava tekuće rezerve. Iako je u zaključcima načelnika u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta navedeno da su korisnici dužni dostavljati izvještaje o utrošku sredstava koji su uslov za sljedeće doznake, izvještaji nam nisu prezentovani.

Transfer za zdravstvo realizovan je u planiranom iznosu od 200.000 KM. Odlukom o izvršenju Budžeta ova sredstva su namijenjena za sufinansiranje nabavke mamograma (100.000 KM), za nabavku opreme i rekonstrukciju objekata JU Opća bolnica Jajce u cilju osiguranja boljih uslova pružanja usluga građanima (50.000 KM) te JZU Dom zdravlja i Hitnoj medicinskoj pomoći na ime pomoći osnivača u stvaranju boljih uslova rada (50.000 KM). Izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava dostavila je JU Opća bolnica.

Transfer mjesnim zajednicama, općinama i gradovima realizovan je u iznosu od 125.978 KM, što je za 40.978 KM više u odnosu na planirana sredstva Budžetom. Odlukom o izvršenju Budžeta uređeno je da je, između ostalog, za podršku akcijama građana na uređenju infrastrukture predviđeno 30.000 KM, a realizovano je 95.478 KM. **Međutim, izvršenje ovog transfera je veće od planiranih sredstava za te namjene, a za raspodjelu dijela ovog transfera (podrška akcijama građana na uređenju infrastrukture) u iznosu od 95.478 KM nisu utvrđeni kriteriji, zbog čega ne možemo potvrditi da je raspodjela ovog transfera transparentna.**

Transfer za kulturu je realizovan je u okviru planiranih sredstava Budžetom i iskazan je u iznosu od 102.300 KM. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine ova sredstva su namijenjena za organizaciju manifestacija povodom dana Općine (20.000 KM), Plivskih omaha (10.000 KM), Dana AVNOJ-a (5.000 KM), za pozorišne igre (50.000 KM) i druge manifestacije iz oblasti kulture (25.000 KM). Najveći dio ovog transfera odobren je JU Dom kulture (67.000 KM). JU Dom kulture nije dostavila izvještaj o namjenskom utrošku odobrenih sredstava.

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđena je namjena *transfera za turizam* i to za: finansiranje poboljšanja turističke ponude i sufinansiranje projekata razvoja turizma i turističke ponude, te ulaganja u turističku infrastrukturu, uređenje turističkih objekata i manifestacija turističkog karaktera. Prema odabranom uzorku sredstva su odobrena JU „Agencija za kulturno povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca“ u iznosu od 23.000 KM za pokriće dijela troškova organizovanja Međunarodnih skokova sa vodopada, Fondaciji Sarajevo navigator (20.000 KM) za realizaciju kulturno turističkog događaja „Desant na Jajce“ te Sportsko ronilačkom klubu Shark za čišćenje korita vodopada (10.000 KM). Korisnici su u skladu sa Zaključkom o odobravanju sredstva dužni dostaviti izvještaj o utrošku ovih sredstava. Izvještaj za JU „Agencija za kulturno povijesnu i prirodnu baštinu i razvoj turističkih potencijala grada Jajca“ nam je prezentovan, dok za ostala dva korisnika iz uzorka nije.

Na poziciji *transfera za izbore* iskazane su naknade članovima Općinske izborne komisije i biračkim odborima. Isplate su vršene na osnovu naloga načelnika. **Ovi rashodi ne predstavljaju davanja drugima u tekuće svrhe, odnosno ne radi se o tekućim transferima u smislu Pravilnika u knjigovodstvu budžeta u FBiH, te klasifikacija ovih izdataka pri planiranju nije izvršena na poziciji propisanoj kontnim planom za budžetske korisnike, zbog čega su tekući transferi više iskazani za 76.546 KM.**

Teukući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 1.047.608 KM, a Budžetom planirani u iznosu od 870.500 KM. Strukturu ovog transfera čine: transfer pojedincima za materijalno – socijalnu i zdravstvenu pomoć (265.914 KM), transfer – Program za projekte boračkih populacija (233.955 KM), pomoć pojedincima (216.391 KM), transfer – spašavanje, prirodne i druge nepogode (185.098 KM) i transfer – stipendije (146.250 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđeno je da se sredstva *transfera pojedincima za materijalno – socijalnu i zdravstvenu pomoć* koji je iskazan u iznosu od 265.914 KM, a planiran Budžetom u iznosu od 254.000 KM koriste za pomoć prilikom prvog stambenog zbrinjavanja, kao pomoć pojedincima na ime socijalno materijalne i zdravstvene zaštite, te za pomoć projektima Roma. Najveći dio ovog transfera odnosi se na *subvencioniranje prvog stambenog zbrinjavanja*. U skladu sa Odlukom o subvencioniranju prvog stambenog zbrinjavanja i Pravilnikom o kriterijima za bodovanje zahtjeva za subvenciju za prvo stambeno zbrinjavanje objavljen je Javni poziv. U periodu od objave Javnog poziva pa do njegovog zatvaranja izvršeno je šest krugova ocjenjivanja pristiglih prijavi i utvrđeno 78 korisnika prava na subvenciju u iznosu od 7.000 KM po korisniku.

Program za projekte boračkih populacija, planiran je Budžetom u iznosu od 190.000 KM, a iskazan u iznosu od 233.955 KM što je za 43.955 KM više u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine utvrđeno je da se sredstva raspoređuju po prijedlogu udruženja proisteklih iz odbrambeno-oslobodilačkog rata, i utvrđena je visina sredstava za finansiranje rada udruženja (80.000 KM), značajnih datuma oslobodilačkog rata (20.000 KM), rada tehničkih sekretara udruženja (30.000 KM), te potrebe liječenja i odlaska na liječničku komisiju (60.000 KM). Svi korisnici (osim korisnika sredstava odobrenih za potrebe liječenja) bili su dužni dostaviti izvještaj o utrošku ovih sredstava, međutim oni nam nisu prezentirani.

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine uređeno je da se sredstva za *pomoć pojedincima* koriste za: pomoć majkama za novorođene bebe, sufinansiranje projekata energetske efikasnosti te subvencioniranje prijevoza učenika. *Sufinansiranje projekata energetske efikasnosti* iskazano je u iznosu od 88.331 KM. Odlukom o izvršenju Budžeta Općine za realizaciju ovog transfera planirana su namjenska sredstva od 34.000 KM (sufinansiranje zgrade u ul. Nikole Šopa i zgrada podružne OŠ Šibenica), a 68.000 KM namijenjeno je za sufinansiranje projekata energetske efikasnosti u privatnom i kolektivnom stanovanju i ugradnju doniranog materijala domaćih i stranih donatora. Prema izvještaju Odjeljenja za lokalni razvoj sredstvima ovog transfera subvencionirane su četiri stambene zgrade kolektivnog stanovanja. **Utvdili smo da je sa ove pozicije odobreno 33.660 KM prema spisku primatelja po Zapisniku Komisije za pomoć pojedincima za sitne i nužne popravke u 2022. godini. Kriteriji na osnovu kojih je izvršena raspodjela ovih sredstava i određen iznos za dodjelu po korisniku nisu nam prezentovani.**

Odlukom o izvršenju Budžeta Općine uređeno je da se sredstva planirana Budžetom u iznosu od 50.000 KM na poziciji *transfera za zaštitu i spašavanje, prirodne i druge nepogode* utroše za sanaciju posljedica prirodnih i drugih nepogoda, te brze intervencije po prijedlogu Civilne zaštite uz saglasnost načelnika. Izvršenje ove pozicije iskazano je u iznosu od 185.098 KM. **Izdaci iskazani na ovoj poziciji u iznosu od najmanje 115.138 KM odnose se na izvršene radove na provođenju preventivnih mjera čišćenja i uređenja vodotoka te sanaciju klizišta na lokalnom putu u naselju Kozluk, za koje je Općina provela javnu nabavku, te nemaju karakter tekućih transfera, zbog čega nije bilo osnova da se planiraju i realizuju u okviru tekućih transfera.**

Stipendije studentima realizovane su u iznosu od 146.250 KM putem javnog konkursa. Sredstva su odobrena za 143 studenata po 1.000 KM i preostali dio odobrenog transfera odnosi se na jednokratne pomoći studentima.

S obzirom na to da prilikom izrade budžeta nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, tekući transferi više su iskazani, a izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (izdaci za redovnu komunalnu potrošnju, održavanje lokalnih puteva i zajedničkih dijelova zgrada, izdaci za naknade Općinskoj izbornoj komisiji te izvršene radove na provođenju preventivnih mjera čišćenja i uređenja vodotoka i sanaciju klizišta na lokalnom putu) manje za 1.481.016 KM. Zbog toga finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz ovih rashoda i izdataka u finansijskim izvještajima, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Također, određene pozicije rashoda realizovane su iznad iznosa odobrenih Budžetom za te namjene, što je dijelom finansirano iz sredstava tekuće rezerve.⁴¹ Iako je značajan broj korisnika tekućih transfera uvršten u Budžet, a Odlukom o izvršenju Budžeta utvrđen način raspodjele ovih sredstava, iznos od najmanje 129.138 KM tekućih transfera dodijeljen je bez jasno utvrđenih kriterija na osnovu zahtjeva korisnika. Iako je zaključkom o dodijeli sredstava korisnik transfera u obavezi da dostavi izvještaj o utrošku dodijeljenih sredstava, značajan broj njih ovaj izvještaj nije dostavio. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **utvrditi kriterije za raspodjelu transfera čiji korisnici nisu utvrđeni Budžetom (podrška akcijama građana na uređenju infrastrukture i sufinansiranje projekata energetske efikasnosti u privatnom i kolektivnom stanovanju i za ugradnju doniranog materijala domaćih i stranih donatora) te vršiti nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih transfera na način utvrđen Odlukom o izvršenju Budžeta Općine i odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u iznosu od 349.957 KM, što je 13% ukupno planiranih sredstva za ove namjene. Najvećim dijelom, na ovoj poziciji evidentirana su ulaganja Općine u izgradnju sportskih terena u mjesnim zajednicama (165.705 KM), uređenje parking prostora ispod Policijske uprave (101.979 KM) i održavanje i popravak oštećenja na spomenicima kulture (41.719 KM). Budžetom i Odlukom o izvršenju Budžeta planirano je da se sredstva u iznosu od 2.651.735 KM utroše za rekonstrukciju objekta kasarne Kamenica, izgradnju društvenog doma na Vlasinju, za sanaciju krova Omerbegove kuće, za uređenje korita rijeke Plive, Malog Plivskog jezera, društvene domove te uređenje parking prostora ispod Policijske uprave i Općine.

Izdaci za uređenje parking prostora ispod Policijske uprave evidentirani su po fakturama dobavljača „Struktura“ d.o.o. Jajce, u iznosu koji je za 26.979 KM viši u odnosu na odobrena sredstva Budžetom (75.000 KM). Sredstva utrošena za izgradnju sportskih terena mjesnih zajednica (fudbalskog stadiona Lug-Lendići, asfaltiranje igrališta uz školu u mjesnoj zajednici Mile) u iznosu od 165.705 KM nisu bila planirana Budžetom niti njegovim izmjenama i dopunama.

Članom 39. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano je da kapitalni transferi predstavljaju bespovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine. Sredstva planirana na ovoj poziciji se realizuju odabirom dobavljača u postupku javne nabavke koji provodi Općina, a izdaci su evidentirani na osnovu faktura koje glase na Općinu. Nije prezentirana dokumentacija da je izvršen prijenos ovih ulaganja na krajnje korisnike i da su oni kod sebe izvršili povećanje vrijednosti stalnih sredstava.

Na poziciji kapitalnih transfera Budžetom su planirana i knjigovodstveno evidentirana ulaganja Općine u tuđu imovinu, a ne bespovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine. Za izvršena ulaganja nije vršeno povećanje vrijednosti stalnih sredstava, a nije osigurano ni da krajnji korisnik ova ulaganja evidentira kao uvećanje kapitalne imovine. Utvrdili smo da su ulaganja u uređenje parking prostora ispod Policijske uprave i Općine realizovana u iznosu za 26.979 KM većem od planiranog, a ulaganja od 165.705 KM u izgradnju sportskih terena mjesnih zajednica nisu bila planirana Budžetom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **na poziciji kapitalnih transfera planirati nepovratna davanja drugima u svrhu nabavke kapitalne imovine, a ugovorima s korisnicima sredstava urediti međusobna prava i obaveze, uključujući obavezu povećanja knjigovodstvene vrijednosti njihove kapitalne imovine.**

⁴¹ Preporuka data u tački 5. Izvještaja.

6.1.2.5 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate iskazani su u iznosu od 169.394 KM i u potpunosti se odnose na plaćene kamate po osnovu zaključenih ugovora o kreditima.

6.1.2.6 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 5.356.314 KM, a odnose se na izdatke za nabavku građevina (5.053.776 KM), rekonstrukciju i investicijsko održavanje (270.000 KM) i nabavku opreme (32.538 KM).

U okviru izdataka za nabavku građevina najznačajnija su ulaganja u puteve i mostove (3.968.237 KM), vanjsku rasvjetu, trotoare i ograde (573.522 KM) te objekte vodovoda i kanalizacije (337.753 KM).

Na ulaganja u puteve i mostove odnosi se iznos od 3.049.988 KM. Najveći dio odnosi se na izdatke po fakturama: „Mukić komerc“ d.o.o. Jajce u vrijednosti od 954.349 KM, za sanaciju puteva Klike, Bare, Magarovci, Podlipci; „Komotin“ d.o.o. Jajce u vrijednosti od 485.347 KM za sanaciju puteva Vinac, Biokovine, Šerići i Bravnice, te „Mrkonjić putevi“ d.o.o. u vrijednosti od 1.067.184 KM za sanaciju puteva Mile, Vrbica, Bulići, C. Polje i Klimenta. Ovi radovi su fakturirani shodno ugovorima zaključenim 2021. godine, a finansirani su neutrošenim sredstvima namjenskog kredita Razvojne banke FBiH Sarajevo primljenim 2021. godine u iznosu od 3.049.988 KM, koji nisu preneseni u budžet tekuće godine.

Ulaganja u puteve i mostove u iznosu od 707.240 KM izvršena su, a da nisu bila planirana Budžetom. Najznačajniji dio ovih ulaganja odnosi se na sanaciju puteva Podmilačje, Barevo izvršenu u vrijednosti od 595.356 KM. Ova ulaganja izvršio je dobavljač „Struktura“ d.o.o. Jajce, a procedura nabavke objašnjena je u poglavlju 8. Izvještaja. Izdaci za put Barevo Vlasinje i put u industrijskoj zoni Bage realizovani u iznosu od 211.010 KM, što je za 41.010 KM više od Budžetom planiranih sredstava.

Izdaci za izgradnju i rekonstrukciju javne rasvjete planirani su u iznosu od 284.100 KM, a iskazani u iznosu od 573.522 KM, što je za 289.422 KM više u odnosu na sredstva planirana Budžetom. Ovaj iznos, odnosi se na izdatke koji nisu uvršteni u Budžet za 2022. godinu.

Na poziciji ulaganja u objekte vodovodne i kanalizacione mreže iskazana su ulaganja u lokalne vodovode uglavnom finansirana namjenskim sredstvima. I na ovoj poziciji iskazani su izdaci u iznosu od najmanje 192.686 KM iz namjenskih sredstva koji nisu bili planirani Budžetom tekuće godine (vodovod i kanalizacija, kanalizacija Carevo polje, vodovod Cvitović i vodovod Lendići).

Izdaci za rekonstrukciju i investicijsko održavanje odnose se na treću ratu za nabavku fudbalskog stadiona Mračaj. Vijeće je Odlukom od 30. 12. 2019. godine ovlastilo načelnika za zaključivanje kupoprodajnog ugovora za nabavku ove nekretnine. Sa prodavcem je zaključen notarski obrađen ugovor u vrijednosti od 1.350.000 KM. Ugovoreno je plaćanje na pet rata po 270.000 KM, s tim da je prva rata plaćena po zaključivanju ugovora, a ostale četiri godišnje rate trebaju biti plaćene u periodu od 22. 4. 2021. – 22.4. 2024. godine.

Utvdili smo da neutrošena namjenska kreditna sredstva Razvojne banke iz prethodne godine u iznosu od 3.049.988 KM nisu prenesena u Budžet tekuće godine, što nije u skladu sa članom 48. Zakona o budžetima u FBiH. Izdaci po pojedinim budžetskim pozicijama u ukupnom iznosu od najmanje 1.230.358 KM u okviru izdataka za nabavku stalnih sredstva realizovani su u iznosima većim od planiranih Budžetom, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Preporuka za navedeno data je u poglavlju 5. Izvještaja.

6.1.2.7 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 531.598 KM. Odnose se na otplatu anuiteta (glavnica) po osnovu zaključenih ugovora o dugoročnim kreditima.

6.1.3 Finansijski rezultat

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	15.170.492	12.139.698	12.206.307	80
I.1.	Prihodi od poreza	5.538.000	5.810.089	5.101.559	104
I.2.	Neporezni prihodi	6.122.165	5.618.820	6.523.139	91
I.3.	Primljeni transferi i donacije	3.510.327	710.789	581.610	20
II	RASHODI	13.370.900	10.571.261	9.051.565	79
II.1.	Tekući rashodi				
II.2.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.368.000	6.066.008	5.443.344	95
II.3.	Kapitalni transferi	2.651.735	349.957	3.264	13
II.4.	Izdaci za kamate	170.000	169.394	79.459	99
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	140.000			
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	1.799.592	1.568.437	3.154.742	87
IV	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (IV 2 – IV 1)	5.929.592	5.356.314	3.088.784	90
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.929.592	5.356.314	3.088.784	90
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV				
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	4.130.000	5.106.877	4.725.721	123
VII.1.	Primici od zaduživanja	4.770.000	5.638.475	5.000.000	118
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	640.000	531.598	274.279	83
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	1.319.000	4.791.679	

Podaci iz Bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	870.573	1.403.386	116
--	----------------	------------------	------------

U 2022. godini iskazan je ukupan finansijski rezultat u iznosu od 1.319.000 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima na 31. 12. 2022. godine u Bilansu stanja iskazan je u iznosu od 870.573 KM. U odnosu na prethodnu godinu manje je iskazan za 532.813 KM, a ne za iznos finansijskog rezultata, jer Općina ne primjenjuje dosljedno Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor u dijelu koji se odnosi na priznavanje namjenskih prihoda i primitaka i provođenja zaključnih knjiženja.

Prihodi, primici i finansijski rezultat perioda u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta više su iskazani za 2.691.969 KM, s obzirom na to da su namjenski prihodi i primici priznati u tekućem periodu, iako nisu utrošeni. Izdaci finansirani namjenskim sredstvima i primici u 2022. i ranijih godina prilikom zaključnih knjiženja nisu zatvarani preko konta viška prihoda i rashoda, što ima za posljedicu netačno iskazan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u Bilansu stanja. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti. Navedeno nije u skladu s odredbama sa Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačke 6.1.1.2 i 6.1.1.4 Izvještaja).

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan u Bilansu stanja ne možemo potvrditi s obzirom na to da se neutrošeni dio namjenskih prihoda i primitaka ni u ranijim periodima nije razgraničavao. Također, ni u tekućoj ni u ranijim godinama primici i izdaci finansirani iz namjenskog kredita se zaključnim knjiženjima na kraju godine nisu zatvarali preko konta 590000 - Raspored viška prihoda i rashoda, nego preko korektivnog konta, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti.

Preporuke:

- **neurošene namjenske prihode i primitke prije izrade godišnjeg obračuna iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i prenositi ih u budžet naredne godine, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH;**
- **izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.**

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu od 11.977.909 KM, a čine ih sredstva na bankovnim računima (11.974.568 KM) i sredstva u blagajni (3.341 KM).

Sredstva na bankovnim računima čine sredstva na glavnom transakcijskom računu (1.257.128 KM) na deviznom računu (33.173 KM) i pet namjenskih podračuna (4.474.175 KM) kod Addiko bank d.d. Sarajevo, na namjenskom računu kod Razvojne banke FBiH Sarajevo (6.189.308 KM), te kod Hercegovačke banke d.d. Mostar u likvidaciji (20.784 KM). Novčana sredstva na podračunima čine izdvojena namjenska sredstva: primljenih transfera (3.351.403 KM), od prodaje stanova (785.739 KM), za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća (241.769 KM), za cestovne naknade (95.110 KM) i za lokalni ekološki akcioni plan (154 KM).

Zakonom o trezoru u FBiH uređeno je da se svi javni prihodi moraju uplatiti na depozitne račune službi za finansije, a da se stanje sredstava na depozitnom računu na kraju dana prebacuje na transakcijske račune. Općina još uvijek nije osigurala da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun, nego se pojedine vrste prihoda uplaćuju direktno na namjenske račune (namjenska sredstva sa viših nivoa vlasti, sredstva od prodaje stanova, cestovne naknade).

Sredstva od posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća ne usmjeravaju se na poseban namjenski račun otvoren za tu namjenu, u skladu s odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća i Odlukom o uslovima i načinu korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća. Naime, ona se sa depozitnog računa prebacuju na glavni transakcijski, a povremeno na namjenski račun. Posljedica navedenog je da je stanje na namjenskom računu za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća na 31. 12. 2022. godine manje iskazano za 34.226 KM. Uplata cestovnih naknada također je vršena direktno na namjenski račun, a ne na depozitni račun. Revizijom smo utvrdili da se namjenski računi nisu koristili u potpunosti u svrhe za koje su i otvoreni, nego se naplata i plaćanje vršilo i putem transakcijskog računa.

Općina nije uspostavila jedinstveni račun trezora i nije osigurala da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun s kojeg se stanje sredstava na kraju dana prebacuje na transakcijske račune i namjenske podračune, a namjenski podračuni nisu se u potpunosti koristili u svrhe za koje su i otvoreni. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH.

Preporuka:

- **javne prihode prikupljati isključivo preko depozitnog računa, a osigurati da se prihodi po osnovu namjenskih sredstava uplaćuju na depozitni račun i prenose na namjenske, s kojih treba da se vrše i isplate.**

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 1.930.777 KM, i najvećim dijelom odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu (920.508 KM), za prodane stanove čije je plaćanje ugovoreno rate (646.670 KM) i potraživanja naknade za zaštitu od požara (182.404 KM).

Potraživanja po osnovu komunalne naknade najvećim dijelom se odnose na potraživanja iz ranijeg perioda. Najznačajnije potraživanje iskazano je prema „Elektrobosna-N“ d.o.o. Jajce (237.196 KM). Prema prezentiranom Rješenju Općinskog suda u Jajcu iz 2020. godine, izvršni postupak prema ovom kupcu je obustavljen zbog nemogućnosti naplate.

Dio potraživanja po osnovu komunalne naknade i zakupa prostora/zemljišta u iznosu od 210.237 KM je iskazano u vanbilansnoj evidenciji. Prema prezentiranoj dokumentaciji, radi se potraživanjima iz perioda do 2005. godine. Međutim, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje je izvršeno preknjižavanje, niti odluke o otpisu.

Na poziciji *potraživanja za prodane stanove* iskazana su potraživanja za neplaćene rate po ugovorima o kupoprodaji stana zaključenim između Općine i kupca, te u manjem dijelu potraživanja po osnovu stanova datih u zakup. Utvrdili smo da pojedini kupci kasne s plaćanjem shodno ugovorenim obavezama, a nisu prezentirani dokazi koji potvrđuju da se poduzimaju aktivnosti njihove naplate.

Potraživanja po osnovu naknade za zaštitu od požara iskazana u iznosu od 182.404 KM. Odluka o naknadi za zaštitu od požara prestala je sa primjenom 31. 12. 2016. godine i sa ovim datumom su obveznici bili dužni izmiriti svoje obaveze. Poduzete su određene aktivnosti na otpisu ovih potraživanja prilikom redovnog godišnjeg popisa ali one nisu okončane.

Usklađivanje potraživanja putem izvoda otvorenih stavki, izvršeno je na 31. 10., ali ne i na 31.12. 2022. godine, što je obaveza utvrđena Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Značajan dio poslatih konfirmacija je vraćen jer nije uručen primaocima. Prema prezentiranim podacima iz Glavne knjige, većina iskazanih potraživanja na 31. 12. 2022. godine je starija od 365 dana, a prema izvještaju Općinskog pravobranilaštva, u 2022. godini, nije došlo do pokretanja novih izvršnih postupaka.

Napominjemo da je Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor definisano da se, po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja, koji ne može biti duži od šest mjeseci, vrši preknjiženje tog potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja, te poduzimaju sve zakonom propisane radnje za njegovu naplatu. Međutim, potraživanja čiji je rok za naplatu istekao nisu preknjižena na sumnjiva i sporna, a nisu poduzimane ni dovoljne aktivnosti na njihovoj naplati.

Potraživanja po osnovu rente (s obzirom da se plaćanje ugovara i na rate) kao i potraživanja za stanove prodane od strane Federalnog zavoda za penzijsko invalidsko osiguranje na području Općine nisu evidentirana u Glavnoj knjizi. Također nisu izdata ni rješenja za komunalnu naknadu za stambene prostore, u skladu sa Odlukom o komunalnim djelatnostima, iako je početak obaveze za obračun utvrđen 1. 4. 2022. godine, a što za posljedicu ima netačno iskazana potraživanja Općine.

Potraživanja čiji je rok za naplatu istekao, a koji ne može biti duži od šest mjeseci, kao i ona za koja su pokrenuta utuženja, nisu preknjižena na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja. Za iznos od najmanje 419.600 KM kratkoročnih potraživanja mogućnost naplate je upitna jer se radi o potraživanjima za koja je obustavljen postupak izvršenja rješenjem suda ili o potraživanjima starim više godina. Nije izvršeno usaglašavanje sa konfirmacijama, koje su poslate sa stanjem na 31. 10., a ne na 31. 12. 2022. godine. Potraživanja u iznosu od 210.237 KM isknjižena su iz bilansne u vanbilansnu evidenciju, u ranijem periodu bez odgovarajuće dokumentacije, odnosno odluke o otpisu, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Potraživanja Općine po osnovu ugovora za plaćanje rente i po osnovu prodatih stanova od Federalnog zavoda za penziono i invalidsko osiguranje nisu evidentirana. S obzirom na to da nisu izdata rješenja za komunalnu naknadu za korisnike i vlasnike stambenih prostora u skladu sa Odlukom o komunalnim djelatnostima, potraživanja Općine nisu realno iskazana.

Napominjemo da su, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, budžetski korisnici odgovorni za potpunu i blagovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u budžet. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- ***u Glavnoj knjizi evidentirati sva potraživanja Općine, izvršiti njihovu analizu, ocjenu naplativosti, potraživanja čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjiva i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati ili otpisu, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.***

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 42.261.621 KM (nabavne vrijednosti 51.834.707 KM, ispravke vrijednosti 9.573.086 KM).

Strukturu stalnih sredstava čine: građevine (33.606.459 KM), sredstva u pripremi (7.760.635 KM), oprema (658.625 KM), stalna sredstva u obliku prava (131.201 KM) i zemljište (104.700 KM).

Uspostavljena je i vodi se pomoćna knjiga kapitalne imovine ali ona nije usaglašena sa Glavnom knjigom s obzirom na to da ne sadrži evidencije o sredstvima u pripremi i stalnim sredstava u obliku prava, ali i zbog odstupanja u evidencijama pojedinih grupa stalnih sredstava (kod zgrada, ostalih objekata, namještaja i drugo).

U okviru *građevina* (nabavne vrijednosti 41.224.724 KM i ispravke vrijednosti 7.618.264 KM) najznačajniji dio čine: ceste i mostovi (19.063.062 KM), objekti vodovoda i kanalizacije (10.389.627 KM) te vanjska osvjetljenja, trotoari i ograde (3.724.456 KM). Za zgradu Općine, sportsku dvoranu, dječji vrtić i stadion Dnoluka prezentirani su zemljišno – knjižni izvadci da je Općina korisnik ili vlasnik tih objekata. Međutim za Vatrogasni dom, koji je evidentiran kao stalno sredstvo u Glavnoj knjizi Općine, iskazane nabavne vrijednosti 43.232 KM nije prezentirana dokumentacija o vlasništvu ovog objekta.

Kanalizacija i vodovod – podsistem Bistrica i Bulići izgrađen u okviru Watsan projekta, nabavne vrijednosti 3.498.208 KM i ispravke vrijednosti 295.304 KM iskazan je na poziciji objekata vodovoda i kanalizacije kao stalno sredstvo u upotrebi. Međutim, ovaj objekat se ne koristi jer projekt nije završen i nisu osigurane upotrebne dozvole. S obzirom na to da je na sredstvo koje nije u upotrebi vršen obračun amortizacije, da je ispravka vrijednosti na 31. 12. 2022. godine ovog sredstva iskazana u iznosu od 295.304 KM, ispravka vrijednosti u finansijskim izvještajima više je iskazana, a knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava i izvori stalnih sredstava manje za navedeni iznos.

Dio stalnih sredstava povjeren je na upravljanje javnim preduzećima (kao na primjer sportska dvorana, stadion Mračaj i stadion Pijavice Javnoj ustanovi „Sport i rekreacija“ Jajce). Općina nije jasno regulisala način upravljanja, održavanja, povećanja vrijednosti povjerenih sredstava i druga pitanja vezana za knjigovodstveno evidentiranje izvršenih ulaganja u imovinu koja je odlukama Vijeća data na upravljanje i korištenje. Ni osnivačka ulaganja u javna preduzeća nisu iskazana na poziciji stalnih sredstava.

U postupku revizije utvrdili smo da stanovi na osnovu kojih Općina ostvaruje prihod od zakupa nisu evidentirani na stalnim sredstvima. Također nisu evidentirani ni stanovi za koje u 2022. godini raspisan konkurs za dodjelu stanova demobilisani borcima. Naime, 7. 7. 2022. godine načelnik je donio Odluku da će se šest stanova u vlasništvu Općine i stanova privatiziranih preduzeća koji su stavljeni na raspolaganje Općini dodijeliti demobilisanim borcima. Prema navedenom, Općina nije poduzela aktivnosti kako bi utvrdila stvarno stanje stanova kojima raspolaže i shodno utvrđenom izvršila knjigovodstveno evidentiranje na odgovarajućim pozicijama.

Sredstva u pripremi (7.760.635 KM) najvećim dijelom se odnose na: ulaganja u vodovod i kanalizaciju (5.934.166 KM), kupovinu i ulaganja u stadion Mračaj (1.041.297 KM), ulaganja u gradske ulice i lokalne puteve (804.313 KM) te most Mračaj (121.741 KM).

Ulaganja u vodovod i kanalizaciju odnose se na knjigovodstveno evidentirane fakture izvođača radova na projektu „Vodosnabdijevanja i odvodnja otpadnih voda u FBiH WATSAN projekt“ pod nadzorom Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Općina je od fizičkog lica kupila nekretninu stadion Mračaj, što je opisano u tački 6.1.2.6 Izvještaja. Na poziciji stalnih sredstava nije evidentirana ugovorna vrijednost stadiona u iznosu od 1.350.000 KM nego samo dio koji je plaćen (810.000 KM) zbog čega su stalna sredstva i izvori sredstava manje iskazani za 540.000 KM. Nekretnina je povjerena na upravljanje Javnom preduzeću „Sport i rekreacija“ Jajce odlukom Vijeća.

Stanovi kojima općina raspolaže i osnivačka ulaganja u javna preduzeća nisu knjigovodstveno evidentirana, nabavna vrijednost fudbalskog stadiona manje je iskazana za 540.000 KM, a dio objekata vodovodne i kanalizacione infrastrukture, iako nije okončana izgradnja, stavljen je u upotrebu i izvršen je obračun amortizacije u iznosu od najmanje 295.304 KM. Zbog navedenog, finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kao i tačkom 25. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor, budžetski korisnici vrše revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigovati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tokom tekuće godine, odnosno od datuma nabavke sredstava ili datuma posljednjeg korigovanja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekat revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 6.003.172 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Prema izjavi odgovorne osobe, Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%, jer smatraju da to mogu samo uz pomoć instrukcija nadležnih ministarstava.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti na utvrđivanju vrijednosti stalnih sredstava i uspostaviti njihove potpune knjigovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.**

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 7.097.199 KM, a odnose se na kratkoročna razgraničenja (5.279.080 KM), kratkoročne tekuće obaveze (1.611.616 KM) i obaveze prema zaposlenim (206.503 KM).

Na poziciji **kratkoročnih tekućih obaveza** iskazane su obaveze prema dobavljačima. Najveća obaveza iskazana je prema „Mig elektro“ d.o.o. Mrkonjić Grad u iznosu od 975.465 KM po osnovu ugovora iz ranijeg perioda čije je plaćanje ugovoreno u ratama, a odnosi se na nabavku i ugradnju led rasvjete.

Obaveze prema zaposlenima odnose se na obaveze plaća, doprinosa i naknada za decembar 2022. godine.

Kratkoročna razgraničenja čine: primljene donacije budućeg perioda (3.287.842 KM), naplaćeni redovni prihodi budućeg perioda (1.277.487 KM) i razgraničeni ostali prihodi (651.908 KM).

Primljene donacije budućeg perioda su primljena sredstva namijenjena najvećim dijelom za sufinansiranje tekućih i kapitalnih projekata Općine. Najveći dio ovih razgraničenja odnosi se na primljena a neutrošena sredstva u iznosu od 2.300.000 KM od „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo. Općina je od ove Agencije u 2021. godini primila 800.000 KM od čega je 300.000 KM namijenjeno za sanacione radove na koritu rijeke Plive na lokalitetu Mračaj (rok realizacije projekta i dostavljanja izvještaja 30. 6. 2022. godine), a 500.000 KM za dovršetak izgradnje praga 13 u koritu rijeke Plive (rok realizacije projekta i dostavljanja izvještaja 30. 9. 2022. godine). U 2022. godine za sanaciju korita i obala i izgradnju praga broja 12 na rijeci Plivi primljeno je 1.500.000 KM, a utvrđeni rok za realizaciju ovog projekta je 30. 9. 2023. godine. Ova sredstva nisu uplaćena na račun koji se koristi kao depozitni nego na transakcijski račun otvoren za posebne namjene.

Kao što smo naveli u tački 6.1.3 Izvještaja, Općina u tekućem periodu nije razgraničila neutrošene namjenske prihode i primitke u iznosu od najmanje od 2.691.969 KM, već ih je priznavala kao prihod perioda, zbog čega su kratkoročna razgraničenja u Bilansu stanja manje iskazana za navedeni iznos.

Naplaćeni redovni prihodi budućeg perioda odnose se knjigovodstvena evidentirana potraživanja najvećim dijelom za komunalnu naknadu (920.508 KM), naknadu za zaštitu od požara (182.403 KM) i za zakupe (ljetne bašte, parking prostora, zemljišta).

Razgraničeni ostali prihodi u dijelu od 646.670 KM odnosi se na potraživanja za prodane stanove čije je plaćanje ugovoreno u ratama.

6.2.4 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze iskazane su iznosu od 16.144.943 KM, a njihova struktura je:

- 7.100.911 KM su obaveze po ugovoru o kreditu iz 2014. godine, zaključenim sa Federalnim ministarstvom finansija za finansiranje Potprojekta „Proširenje vodosnabdijevanja i kanalizacijskog sistema u Općini Jajce“ (sredstva Evropske investicijske banke). Ova kreditna sredstva u iznosu od 8.000.000 KM (glavnice) mogu se koristiti isključivo za plaćanje dobavljačima za isporučenu robu i usluge, odnosno izvođačima za izvršene radove, a Općina ne može zahtijevati nikakve isplate na svoj račun;
- 4.340.282 KM su obaveze po ugovoru o kreditu zaključenim sa Razvojnomo bankom FBiH Sarajevo 11. 5. 2021. godine (broj kredita 16859/21). Kreditna sredstva odobrena su za finansiranje izgradnje mosta Mračaj (900.000 KM) i sanaciju lokalnih puteva (4.100.000 KM). Ugovorena je mjesečna otplata kredita u 144 rate, a krajnji rok otplate je 1. 6. 2033. godine;
- 4.703.750 KM su obaveze po ugovoru o kreditu zaključenim sa Razvojnomo bankom FBiH Sarajevo, 24. 10. 2022. godine (broj kredita 17130/22). Kreditna sredstva odobrena su za finansiranje preuzetih obaveza iz prethodnog ugovora (500.000 KM) i rekonstrukciju ulica i mostova na užem i širem području grada Jajca (4.270.000 KM). I za ovaj kredit ugovorena je otplata u 144 mjesečne rate, a krajnji rok otplate je 7. 11. 2034. godine.

Federalnom ministarstvu finansija dostavljaju se evidencije o unutarnjem i vanjskom dugu i garancijama.

Revizijom smo utvrdili da obaveze po kreditu Evropske investicijske banke nisu usaglašene sa Federalnim ministarstvom finansija i više su iskazane za 16.818 KM, zbog čega su dugoročne obaveze i izvori sredstava više iskazani za navedeni iznos.

Općina je sa fizičkim licima zaključila ugovor o kupoprodaji stadiona Mračaj u iznosu od 1.350.000 KM. Ugovoreni iznos plaća se na rate i knjigovodstveno se evidentira samo plaćeni dio. Do 31. 12. 2022. godine plaćena je obaveza u iznosu od 810.000 KM. Neplaćeni dio od 540.000 KM nije evidentiran na dugoročnim obavezama. **Dugoročne obaveze su manje iskazane s obzirom na to da obaveze po osnovu ugovora o kupoprodaji stadiona Mračaj u iznosu od 540.000 KM nisu knjigovodstveno evidentirane. Zbog toga Bilans stanja ne daje tačan pregled dugoročnih obaveza i izvora sredstava, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- ***dugoročne obaveze po osnovu kredita za Potprojekt „Proširenje vodosnabdijevanja i kanalizacijskog sistema u Općini Jajce“ uskladiti sa Federalnim ministarstvom finansija, te knjigovodstveno evidentirati obaveze po osnovu kupoprodajnog ugovora za nabavku stadiona.***

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori sredstava iskazani su u iznosu od 32.970.438 KM. Odnose se na: izvore sredstava (32.099.865 KM) i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (870.573 KM). Izvore koji su iskazani u iznosu od 32.099.865 KM čine izvori sredstava u iznosu 42.261.621 KM (potražni saldo) i izvori novčanih sredstava 16.144.943 (dugovni saldo – knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze). Neotpisana vrijednost stalnih sredstva iskazana je 42.261.621 KM i usklađena je sa izvorima stalnih sredstava, ali njenu vrijednost ne možemo potvrditi (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima koji je iskazan u iznosu od 870.573 KM revizijom nismo mogli potvrditi (opisano u tački 6.1.3 Izvještaja).

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Rješenjem načelnika od 26. 12. 2022. godine naloženo je vršenje popisa i formirane su četiri komisije: za popis stalnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza; za popis sitnog inventara, alata i materijala; za uništenje otpisane i vanfunkcionalne imovine; te Centralna popisna komisija.

Članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH definisano je da su budžetski korisnici prije popisa dužni izvršiti usklađivanje podataka iz pomoćnih knjiga s podacima iz Glavne knjige; te da su prije sačinjavanja finansijskih izvještaja obavezni za potraživanja sa stanjem na 31.12. dužniku dostaviti konfirmaciju – izvod otvorenih stavki, na usaglašavanje. Općina nije izvršila usklađivanje podataka iz pomoćne knjige stalnih sredstava s podacima iz Glavne knjige, a konfirmaciju – izvod otvorenih stavki dužnicima je dostavila sa stanjem na 31. 10. 2022. godine. Međutim, nisu poduzete dalje aktivnosti na usaglašavanju potraživanja u skladu sa podacima iz konfirmacija.

Izvršen je popis i utvrđeno stanje novčanih sredstava na računima kod poslovnih banaka, blagajne, dugovanja prema dobavljačima i potraživanja. Izvršen je naturalni popis stalnih sredstva u zgradi Općine sa prijedlogom za otpis. Usklađivanje utvrđenog stanja dijela stalnih sredstava sa knjigovodstvenim nije izvršeno jer značajnom dijelu sredstva nije dodijeljen inventurni broj ili postojeći ne odgovara onome iz knjigovodstvene evidencije. Komisija je utvrdila da su potraživanja za komunalnu naknadu (167.705 KM), zakup poslovnih prostora (43.179 KM) i naknadu za zaštitu od požara (182.404 KM), koja se vode u vanbilansnoj evidenciji, nastala u periodu do 30. 6. 2005. godine, te je predložila otpis ovih potraživanja u ukupnom iznosu od 393.288 KM.

Nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je izvršen popis zemljišta, zgrada, vodovoda, objekata za deponije smeća, vanjske rasvjete, cesta i mostova, sredstava u pripremi, obaveza prema zaposlenicima, kratkoročnih razgraničenja, dugoročnih obaveza i razgraničenja, te izvora stalnih sredstava.

Centralna komisija je 17. 3. 2023. godine načelniku i pomoćniku načelnika za finansije dostavila nepotpun Izvještaj o popisu sredstava, potraživanja i obaveza. U Izvještaju su naveli da su komisije Rješenje o imenovanju od 26. 12. 2022. godine zaprimile tek 1. 2. 2023. godine. Istaknuto je da u utvrđenom roku nisu bili u mogućnosti izvršiti usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem jer prethodnih godina nije vršen popis stalnih sredstava i zatražen je duži rok za obavljanje popisa.

Popis imovine i obaveza nije započet blagovremeno, niti je okončan u zakonom utvrđenom roku. Značajan dio stalnih sredstava nije popisano, a za popisani dio nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Shodno navedenom, popis imovine i obaveza nije proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članovima od 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **prije popisa vršiti usklađivanje podataka u Glavnoj i pomoćnim knjigama, godišnji popis provoditi u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 17.778.173 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 16.459.173 KM, te pozitivan novčani tok od 11.928.282 KM. Naime, kao ukupni novčani primici dati su ukupni prihodi i primici, a kao novčane isplate ukupni rashodi i izdaci koji su iskazani u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta. S obzirom na to da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), a rashodi na stvarne novčane izdatke (isplate), konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenata u izvještajnom periodu.**

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U vanbilansnoj evidenciji iskazana su potraživanja po osnovu komunalne naknade i naknade za zakup prostora/zemljišta nastala do 2005. godine u iznosu od 210.237 KM. Ova potraživanja su u ranijem periodu preknjiženja iz bilansne u vanbilansnu evidenciju bez odgovarajuće dokumentacije što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH. Međutim, potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova koji su u toku, a koji otvaraju mogućnost za uticaj na sredstva i izvore u budućnosti, nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije.

Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i računovodstvenim politikama koje su u primjeni.

Preporuka:

- **u vanbilansnoj evidenciji knjigovodstveno evidentirati potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.**

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Plan) donesen je 4. 1. 2022, a tokom godine izvršeno je pet njegovih izmjena i dopuna. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, u skladu sa posljednjim izmjenama i dopunama, iznosila je 8.026.808 KM.⁴² Planom i njegovim izmjenama i dopunama predviđeno je provođenje 187 postupaka, i to: 13 otvorenih postupaka, 44 konkurentna zahtjeva za dostavu ponuda, jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci i 129 direktnih sporazuma.

Prema prezentiranim podacima, u 2022. godini provedeno je 157 postupaka (devet otvorenih, jedan pregovarački postupak s objavom obavještenja o nabavci, 26 konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda i 121 direktni sporazum), nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 4.853.491 KM.

Izvršili smo uvid u: četiri otvorena postupka (2.282.688 KM), šest konkurentskih zahtjeva (218.351 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja (17.782 KM), te veći broj direktnih sporazuma.

Nabavka radova za sanaciju puteva u naseljima Podmilačje, Barevo, Bulići, Doribaba, Smioica, Bistrica, Bešpelj, Šibenica, Vrbica i Lendići provedena je putem otvorenog postupka. Utvrđena je procijenjena vrijednost ove nabavke u iznosu od 484.380 KM. Primljene su četiri ponude i vrijednost svake je bila veća od procijenjene, u rasponu od 112.169 KM (23,16%) do 320.726 KM (66,21%). Nakon e-aukcije vrijednost ponude „Strukture“ d.o.o. Jajce je snižena za 0,2% i iznosila je 595.356 KM, te je bila veća od procijenjene za 110.976 KM (22,91%). Komisija za ovu nabavku konstatovala je da je vrijednost najpovoljnije ponude viša od procijenjene i preporučila njeno prihvaćanje ukoliko se osiguraju sredstva za izvođenje ovih radova. Ugovor u vrijednosti od 595.356 KM, sa odabranim dobavljačem je zaključen 28. 4. 2022. godine. **S obzirom na to da je cijena prihvatljive ponude znatno veća od procijenjene, a nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da su osigurana sredstva za ovu nabavku, ugovorni organ je bio u obavezi ovaj postupak poništiti shodno članu 69. stav 1. tačka e) Zakona o javnim nabavkama.** Rok za izvođenje radova je bio 90 dana od dana uvođenja u posao. Prema izvještaju nadzora i građevinskom dnevniku izvođač je 10. 5. 2022. godine uveden u radove i okončao ih je 8. 8. 2022. godine, odnosno za 90 dana što je u skladu sa odredbom ugovora.

Nabavka uređenja parking prostora PU Jajce pokrenuta je 1. 7. 2022. godine Posebnom odlukom o pokretanju otvorenog postupka procijenjene vrijednosti od 81.900 KM. U odluci je navedeno da su sredstva za ovu nabavku osigurana sa pozicije sa koje je predviđeno finansiranje transfera za zajedničku komunalnu potrošnju, kojim nije predviđeno obavljanje ovih radova. Dakle, u momentu pokretanja postupka Budžetom Općine za 2022. godinu, sredstva za ovu nabavku nisu bila osigurana. Pristigle su tri ponude čija su vrijednosti bile više od procijenjene za: 20.082 KM (24,52%), 28.911 KM (35,30%) i 42.473 KM (51,86%). Na e-aukciji nije bilo promijene cijena. Komisija za ovu nabavku konstatovala je da je ponuda „Strukture“ d.o.o. Jajce u vrijednosti od 101.982 KM najpovoljnija, ali viša od procijenjene i preporučila njeno prihvaćanje ukoliko se osiguraju sredstva za izvođenje ovih radova. Odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 15. 8. 2022. godine ugovor je dodijeljen navedenom ponuđaču, sa kojim je ugovor o nabavci zaključen 9. 9. 2022. godine u vrijednosti od 101.982 KM. Rok za izvođenje radova je bio 30 dana od dana uvođenja u posao. Prema izvještaju nadzora i građevinskom dnevniku izvođač je radove izvršio u ugovorenom roku. Međutim, uvidom u realizuju ugovora, konstatujemo da je izvođač radova je uveden posao 60 dana od dana zaključenja ugovora te da je okončana situacija na iznos od 101.979 KM, izdata pet dana prije završetka radova konstatovanog u građevinskom dnevniku. Odlukom o izmjenama i dopunama Budžeta za 2022. godinu od 29. 9. 2022. godine sredstva za ove radove osigurana su u visini od 75.000 KM. **Ova nabavka je pokrenuta bez dovoljno osiguranih sredstava za njeno finansiranje, ugovorom nije definisan rok za uvođenje u posao, okončana situacija je izdata prije završetka radova u iznosu koji je za 26.982 KM viši od sredstava osiguranih Budžetom.**

⁴² Svi iznosi su navedeni sa PDV-om.

Shodno tome, procijenjena vrijednost ove nabavke nije utvrđena na način da ona čini procijenjenu tržišnu vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, što nije u skladu s članom 15. Zakona o javnim nabavkama. Postupak nabavke nije poništen, iako je prihvaćena ponuda bila znatno veća od procijenjene vrijednosti i osiguranih sredstava za predmetnu nabavku. Nije dokumentovano da su dodatna sredstva osigurana. Navedeno nije u skladu s odredbama članova 15, 18. i 69. Zakona o javnim nabavkama. Rok za uvođenje izvođača u posao je bitan element ugovora, koji je potrebno precizirati kako bi se izvođač radova blagovremeno uveo u posao u cilju okončanja radova u periodu građevinske sezone, odnosno u cilju efikasnijeg upravljanja javnim sredstvima.

Izvršili smo uvid i u realizaciju javnih nabavki izvršenih u 2022. godini po ugovorima iz prethodnog perioda konstatovali slijedeće.

Općina je 20. 10. 2021. godine sa izvođačem radova „Mukić-komerc“ d.o.o. Jajce zaključila ugovor o **sanaciji puteva Klike, Bare, Magarovci, Podlipci, Smionica, Bistrica i Bešpelj** u vrijednosti od 1.082.255 KM nakon provedenog otvorenog postupka. Rok za izvođenje radova je bio 90 dana od dana uvođenja u posao. Izvođač je uveden u posao 15. 11. 2021. godine. Općina je rok za izvođenje radova, na zahtjev nadzornog organa, aneksima ugovor produžavala. Aneksom ugovora od 24. 3. 2022. godine zbog nepovoljnih vremenskih uslova rok je produžen do 30. 6. 2022. godine, te aneksom ugovora od 7. 7 2022. godine zbog nestašice bitumena na tržištu rok je produžen do 14. 8. 2022. godine. Prema izvještaju nadzora i građevinskom dnevniku radovi su okončani 13. 8. 2022. godine, odnosno 271 dan od dana uvođenja u posao.

Općina je 20. 10. 2021. godine sa izvođačem radova „Komotin“ d.o.o. Jajce zaključila ugovor o **sanaciji puteva Vinac, Biokovine, Šerići i Bravnice** u vrijednosti od 971.000 KM nakon provedenog otvorenog postupka. Rok za izvođenje radova je bio 90 dana od dana uvođenja u posao. Izvođač je uveden u posao 25. 10. 2021. godine. Prema Izvještaju nadzora radovi su zbog nepovoljnih vremenskih uslova bili obustavljeni od 3. 12. 2021. godine do 3. 3. 2022. godine. Izvođač je 10. 2. 2022. godine uputio Zahtjev za produženje roka izvođenja radova za 45 radnih dana, koji je nadzorni organ odobrio, a Općina je 24. 3. 2022. godine sa izvođačem radova zaključila ankes ugovora. Njime je rok izvođenja radova produžen do 31. 5. 2022. godine. Prema izvještaju nadzora radovi su okončani 30. 5. 2022. godine, odnosno 217 dana od dana uvođenja u posao.

Općina je 19. 11. 2021. godine sa izvođačem radova „Struktura“ d.o.o. Jajce zaključila ugovor o **izgradnji mosta preko Plive u sklopu kompleksa UP SRC Mračaj** u vrijednosti od 1.274.985 KM. Rok za izvođenje radova je bio 170 dana od dana uvođenja u posao, a datum uvođenja u posao je bio 6. 12. 2021. godine. Općina je rok za izvođenje radova, na zahtjev izvođača radova uz saglasnost nadzornog organa, aneksima ugovor produžavala. Aneksom ugovora od 15. 6. 2022. godine zbog izmjena projektne dokumentacije i nepovoljnih vremenskih uslova rok za izvođenje radova je produžen do 29. 10. 2022. godine. Izmjene projektne dokumentacije okončane su u septembru 2022. godine. Drugim aneksom ugovora od 28. 10. 2022. godine, iz istih razloga kao i kod prvog, rok izvođenja radova produžen je do 20. 5. 2023. godine. Na 31. 12. 2022. godine izvođač je izveo radove u ukupnoj vrijednosti od 120.726 KM, što je 9,47% od ukupno ugovorene vrijednosti. **S obzirom na to da Općina prije pokretanja postupka i zaključivanja ugovora za izgradnju mosta preko Plive nije osigurala adekvatnu projektну dokumentaciju, konstatujemo da nisu stvoreni svi potrebni preduslovi kako bi izvođač izvodio radove u skladu sa odredbama ugovora.**

Općina je sa dobavljačem „Ipsa insitut“ d.o.o. Sarajevo 13. 7. 2020. zaključila ugovor o **izradi Idejnog i Glavnog projekta stadiona „Mračaj“** u vrijednosti od 89.505 KM nakon provedenog otvorenog postupka. Rok za izradu projekata bio je šest mjeseci od dana zaključivanja ugovora. Međutim tek 29. 12. 2021. dostavljen je Idejni projekt stadiona pri čemu je fakturisano pola ugovorene vrijednosti (44.752 KM). Zaključkom Vijeća od 30. 12. 2021. godine idejni projekat je prihvaćen, a precizirano je da će nakon izrade glavni projekat se dostaviti Vijeću na usvajanje. Nije nam prezentirano da su odredbe ugovora u pogledu roka izvršenja ugovorenih usluga izmijenjene, sve do 7. 2. 2023. kada je zaključen Aneks ugovora kojim se rok izvršenja ugovora produžava do 31. 3. 2023. godine.

Međutim, nije nam dato obrazloženje zašto je aneks ugovora zaključen, a usluge su pružene prije nego je on zaključen. Naime, ostatak ugovorene vrijednosti fakturisan je 30. 12. 2022. godine. Općinski načelnik je 31. 1. 2023. godine obaviješten da je izvršitelj usluge IPSA INSTITUT d.o.o. Sarajevo Idejni i Glavni projekat stadion Mračaj Općine Jajce dostavio u predviđenom roku.

Prema navedenom, konstatujemo da interne kontrole u Općini ne funkcionišu s obzirom na to da usluge nisu izvršene u skladu s ugovorom, te da zbog kašnjenja nisu aktivirane odredbe ugovora vezano za obračun penala. Također, ne možemo potvrditi ni svrhu sačinjavanja aneksa ugovora, budući da je u momentu njegovog sačinjavanja usluga već bila izvršena.

Nabavke usluga nadzora nad: izgradnjom cesta i mostova (22.606 KM) izvršene su na osnovu više provedenih direktnih sporazuma (13.982 KM) i jednog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda (8.624 KM). Također i nabavke usluga: izrade glavnih i idejnih projekta za cestovnu infrastrukturu (18.837 KM), te nadzora nad rekonstrukcijom i izgradnjom LED rasvjete (13.046 KM) vršene su na osnovu više provedenih direktnih sporazuma, kao i izgradnja kanalizacionih i vodovodnih mreža koje su ugovorene nakon više provedenih konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (142.571 KM). **Za izvršavanja usluga i izvođenja radova iste vrste provedeno je više direktnih sporazuma i konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda, što ukazuje na to da nije izvršena odgovarajuća procjena vrijednosti ovih nabavki i da nije odabrana odgovarajuća vrsta postupka u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama.**

Zaključivanjem aneksa sa dobavljačima mijenjaju se uslovi iz tenderske dokumentacije na osnovu koje je izabran dobavljač u dijelu koji se odnosi na rokove izvođenja. Navedenim se potencijalno ugrožavaju opći principi javnih nabavki: transparentnost, jednak tretman, nediskriminacija, te osiguranje pravične i aktivne konkurencije s ciljem efikasnog trošenja javnih sredstava, što je definisano članom 3. Zakona o javnim nabavkama. Za nabavku radova: za sanaciju puteva u naseljima Podmilačje, Barevo, Bulići, Doribaba, Smioica, Bistrica, Bešpelj, Šibenica, Vrbica i Lendići, te uređenje parking prostora prihvaćene su ponude koje su znatno veće od procijenjenih vrijednosti nabavke, a bez dokaza o osiguranim sredstvima finansiranja. Postupak nabavke radova na uređenju parking prostora ispred PU Jajce pokrenut je posebnom odlukom, a izvor finansiranja ove nabavke nije usklađen sa Budžetom Općine u momentu pokretanja postupka. Nabavka radova za izgradnju mosta preko Plive (most Mračaj) je pokrenuta, a da prethodno nisu stvoreni svi potrebni preduslovi za izvođenje radova u skladu sa odredbama ugovora. Kod postupka nabavke usluga Idejnog i Glavnog rješenja stadiona Mračaj izabrani dobavljač nije se u potpunosti pridržavao ugovorenih rokova izvršenja usluge, a Općina nije postupila u skladu s ugovorom i nije aktivirala kaznenu odredbu usljed prekoračenja ugovorenih rokova izvršenja usluga.

Preporuke:

- *prije pokretanja postupaka javnih nabavki osigurati preduslove za izvođenje radova, poništavati postupke u slučajevima kada su cijene prihvatljivih ponuda znatno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku, te osigurati dosljednu primjenu odredbi zaključenih ugovora sa dobavljačima;*
- *odabir postupaka nabavke iste vrste radova vršiti na osnovu procijenjene vrijednosti nabavke, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima koje je prezentiralo Općinsko javno pravobranilaštvo za 2022. godinu, protiv Općine pokrenute su tužbe ukupne vrijednosti spora od 3.670.816 KM. Tužbe su pokrenute radi naplate duga, štete usljed poplava, povećanja cijena radova, određivanja naknade za pravo služnosti, neosnovanog bogaćenja i drugo. Na štetu Općine Jajca kao osnivača Javne zdravstvene ustanove Gradska ljekarna Jajce donesena je pravosnažna presuda vrijednosti 378.748 KM na koju je naložena revizija.

U svojstvu tužitelja Općina je pokrenula više postupaka, a najznačajnija, po vrijednosti spora od 2.200.079 KM je tužba po osnovu naknade za korištenje hidroakumulacije pokrenuta protiv JP „Elektroprivreda HZ HB“. Prvostepena presuda donesena je u korist Općine, a postupak je i dalje u toku po žalbi koju je uložila tužena.

Potencijalne obaveze po osnovu sudskih sporova u toku nisu knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije (tačka 7. Izvještaja).

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Općina je 10. 7. 2023. godine dostavila komentar, u kojem je navedeno da se prihvataju nalazi i date preporuke revizije.

U komentaru je dato obrazloženje u vezi sa izdacima za komunalnu potrošnju, održavanje lokalnih puteva i zajedničkih dijelova zgrada i drugih, koji su budžetom planirani i knjigovodstveno evidentirani na poziciji tekućih transfera umjesto na drugim pozicijama predviđenim kontnim planom. Navedeno je da propisi koji su na snazi, uključujući i kontni plan koji je u primjeni, nisu prilagođeni jedinicama lokalne samouprave, te da su ovi izdaci klasificirani kao tekući transferi jer se ne odnose na direktne troškove administracije jedinice lokalne samouprave, nego na troškove nastale zbog koristi građana (održavanje puteva, javna rasvjeta itd.). Obrazloženje nije imalo uticaja na date nalaze u Izvještaju.

Reviziju Općine Jajce obavio je revizorski tim u sastavu: Amira Muhić – voditeljica tima, i Ognjen Mustapić – član tima.

Voditeljica tima

Amira Muhić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina, s. r.**

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Potrošačka jedinica-glava: Općina Jajce

Sjedište potrošačke jedinice: Jajce

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA
Period izvještavanja : od 01.01.2022 do 31.12.2022

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procena t 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
					1	2		
1		PRIHODI (2+17+36)	200	15.170.492	12.139.698	12.206.307	-3.030.794	80,02%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	5.538.000	5.810.089	5.101.559	272.089	104,91%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	0	2.197	1.292	2.197	0,00%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	0	2.197	1.292	2.197	0,00%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,00%
6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205	0	0	0	0	0,00%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0,00%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0,00%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208	0	1.019	8.573	1.019	0,00%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209	0	1.019	8.573	1.019	0,00%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	603.000	449.533	479.129	-153.467	74,54%
12	714100	Porez na imovinu	211	603.000	449.533	479.129	-153.467	74,54%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212	0	496	32	496	0,00%
14	716000	Porezi na dohodak	213	1.375.000	1.501.458	1.283.634	126.458	109,19%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	3.560.000	3.855.386	3.328.887	295.386	108,29%
16	719000	Ostali porezi	215	0	0	13	0	0,00%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	6.122.165	5.618.820	6.523.139	-503.345	91,77%

18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	332.000	275.877	328.097	-56.123	83,09%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	208.000	150.331	179.995	-57.669	72,27%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219	124.000	125.546	148.102	1.546	101,24%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,00%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,00%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,00%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,00%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,00%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225	5.783.165	5.337.048	6.190.163	-446.117	92,28%
27	722100	Administrativne takse	226	75.000	62.032	68.451	-12.968	82,70%
28	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,00%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228	870.000	736.979	904.437	-133.021	84,71%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	4.068.000	3.712.558	4.568.372	-355.442	91,26%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim	230	446.000	483.650	451.956	37.650	108,44%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	231	45.000	64.735	53.738	19.735	143,85%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	279.165	277.095	143.208	-2.070	99,25%
34	723000	Novčane kazne	233	7.000	5.895	4.879	-1.105	84,21%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234	0	0	0	0	0,00%
36		PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	3.510.327	710.789	581.610	-2.799.538	20,24%
37	731100	Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	25.500	0	25.500	0,00%
38	732100	Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	3.510.327	685.289	560.360	-2.825.038	19,52%
39	741100	Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,00%
40	742100	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	0	0	0,00%
41	742200	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,00%
42	733100	Donacije	241	0	0	21.250	0	0,00%
43		RASHODI (44+47+48+58+67+75+80)	242	13.370.900	10.571.261	9.051.565	-2.799.639	79,06%
44	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	2.544.165	2.467.235	2.297.035	-76.930	96,97%
45	611100	Bruto plaće i naknade plaća	244	2.108.665	2.045.178	2.006.382	-63.487	96,98%
46	611200	Naknade troškova zaposlenih	245	435.500	422.057	290.653	-13.443	96,91%

47	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	221.000	214.550	210.881	-6.450	97,08%
48	613000	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	1.276.000	1.304.118	1.017.581	28.118	102,20%
49	613100	Putni troškovi	248	10.000	3.305	2.594	-6.695	33,05%
50	613200	Izdaci za energiju	249	127.000	124.387	97.831	-2.613	97,94%
51	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	61.000	63.510	58.750	2.510	104,11%
52	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	251	60.000	66.578	52.308	6.578	110,96%
53	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	35.000	30.436	16.951	-4.564	86,96%
54	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,00%
55	613700	Izdaci za tekuće održavanje	254	20.000	21.880	12.426	1.880	109,39%
56	613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	13.000	31.900	25.833	18.900	245,38%
57	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	256	950.000	962.121	750.887	12.121	101,27%
58	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	6.368.000	6.066.008	5.443.344	-301.992	95,25%
59	614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	1.417.500	1.213.012	1.097.501	-204.488	85,57%
60	614200	Tekući transferi pojedincima	259	870.500	1.047.608	675.343	177.108	120,34%
61	614300	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	1.910.000	1.661.171	1.543.361	-248.829	86,97%
62	614400	Subvencije javnim preduzećima	261	2.095.000	2.095.773	2.026.941	773	100,03%
63	614500	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	0,00%
64	614600	Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00%
65	614700	Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,00%
66	614800	Drugi tekući rashodi	265	75.000	48.443	100.198	-26.557	64,59%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	2.651.735	349.957	3.264	-2.301.778	13,19%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	2.651.735	349.957	3.264	-2.301.778	13,19%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,00%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,00%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,00%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,00%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,00%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	170.000	169.394	79.459	-606	99,64%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,00%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,00%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	170.000	169.394	79.459	-606	99,64%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	140.000				0,00%
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	1.799.592	1.568.437	3.154.742	-231.155	87,2%

82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,00%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,00%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,00%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,00%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	5.929.592	5.356.314	3.088.784	-573.278	90,33%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	287	0	0	0	0	0,00%
89	821200	Nabavka građevina	288	5.472.592	5.053.776	2.615.690	-418.816	92,34%
90	821300	Nabavka opreme	289	55.000	32.538	125.645	-22.462	59,15%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,00%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	20.000	0	32.696	-20.000	0,00%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	382.000	270.000	314.753	-112.000	70,68%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	5.929.592	5.356.314	3.088.784	-573.278	90,3%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	-4.130.000	-3.787.877	65.958	342.123	91,7%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					
97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,00%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,00%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,00%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,00%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,00%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00%
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,00%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,00%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0,00%

108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,00%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,00%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,00%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (97 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	4.770.000	5.638.475	5.000.000	868.475	118,20%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	4.770.000	5.638.475	5.000.000	868.475	118,20%
117	814100	Zajmovi primljeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,00%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,00%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	4.770.000	5.638.475	5.000.000	868.475	118,20%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,00%
121	815100	Zajmovi primljeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,00%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,00%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,00%
124	823000	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125+.....+130)	323	640.000	531.598	274.279	-108.402	83,06%
125	823100	Otplate dugova primljenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,00%
126	823200	Vanjske otplate	325	0	0	0	0	0,00%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	640.000	531.598	274.279	-108.402	83,06%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,00%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	4.130.000	5.106.877	4.725.721	976.877	123,7%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	0	1.319.000	4.791.679	1.319.000	#DIV/0!
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	19.800.492	16.459.173	12.414.628	-3.341.319	83,12%
134	01	Opšte javne usluge (135+.....+142)	333	19.800.492	16.459.173	12.414.628	-3.341.319	83,12%

135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	19.800.492	16.459.173	12.414.628	-3.341.319	83,12%
136	012	Strana ekonomska pomoć	335	0	0	0	0	0,00%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,00%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,00%
139	015	liR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,00%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,00%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,00%
143	02	Odbrana(144+.....+148)	342	0	0	0	0	0,00%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,00%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,00%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,00%
147	024	liR Odbrana	346	0	0	0	0	0,00%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,00%
149	03	Javni red i sigurnost (150+.....+155)	348	0	0	0	0	0,00%
150	031	Policijske usluge	349	0	0	0	0	0,00%
151	032	Usluge protivpožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,00%
152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,00%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,00%
154	035	liR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,00%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,00%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	0,00%
157	041	Opći ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,00%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,00%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,00%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,00%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,00%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,00%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,00%
164	048	liR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,00%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,00%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,00%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,00%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,00%
169	053	Smanjenje zagađenosti	368	0	0	0	0	0,00%

170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,00%
171	055	liR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,00%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,00%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	0,00%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,00%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,00%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,00%
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,00%
178	065	liR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,00%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,00%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	0,00%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,00%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,00%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,00%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,00%
185	075	liR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,00%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,00%
187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	0,00%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,00%
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,00%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	0,00%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,00%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,00%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,00%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	0,00%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,00%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,00%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,00%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,00%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,00%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,00%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,00%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,00%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	0	0	0	0	0,00%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,00%

205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,00%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,00%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,00%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,00%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,00%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,00%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,00%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0,00%

U Jajcu

Certificirani računovođa: Suzana Pastuhović

Dana 27. 2. 2023. godine Broj dozvole: 1342/5

Rukovodilac

Edin Hozan

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija
Nadležno ministarstvo

Općina Jajce Jajce
Potrošačka jedinica - glava

Jajce
Sjedište potrošačke jedinice

Obrazac BS

4236200900004

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

0

Organizacioni broj

0

Operativni broj

0

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

BILANS STANJA
na dan 31.12.2022. godine

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
1		I AKTIVA				
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	13.950.959	11.923.963	117,00
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	11.977.909	9.829.778	121,85
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	1.930.777	2.046.806	94,33
6	140000	Kratkoročni plasmani	005			
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	42.273	47.379	89,22
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	42.261.621	36.372.759	116,19
12	011000	Stalna sredstva	011	51.834.707	44.560.992	116,32
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	9.573.086	8.188.233	116,91
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	42.261.621	36.372.759	116,19
15	020000	Dugoročni plasmani	014			
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016			
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22		UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41	021	56.212.580	48.296.722	116,39

Kontrolni broj: 10607799546878

* 1 0 6 0 7 7 9 9 5 4 6 8 7 8 *

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	7.097.199	5.520.577	128,56
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	1.611.616	1.638.968	98,33
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024			
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025			
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	206.503	209.782	98,44
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027			
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	5.279.080	3.671.827	143,77
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	16.144.943	10.799.083	149,50
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	16.144.943	10.799.083	149,50
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	32.970.438	31.977.062	103,11
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	32.099.865	30.573.676	104,99
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	870.573	1.403.386	62,03
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	56.212.580	48.296.722	116,39

Jajce, 27.02.2023.

Mjesto i datum

PASTUHOVIĆ (KARLO) SUZANA

Certifikovani računovođa

Edin Hozan

Rukovodilac

1342/5

Broj dozvole

M.P.

063/228-470

Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo financija
Nadležno ministarstvo

Općina Jajce Jajce
Potrošačka jedinica - glava

Jajce
Sjedište potrošačke jedinice

4236200900004 *
Identifikacioni broj
84.11
Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti
0
Organizacioni broj
0
Operativni broj
0
Funkcionalni kod
0
Fond
Pojedinačni obrasci:
Konsolidovani obrasci:

*157339305252

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	1	2	3	4
		I NOVČANI PRIMICI		
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	12.139.698
2	710000	Prihodi od poreza	451	5.810.089
3	720000	Neporezni prihodi	452	5.618.820
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	710.789
5	740000	Kapitalni transferi	454	
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	
9		Finansiranje (10+11+12)	458	5.638.475
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	5.638.475
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	17.778.173
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	10.571.261
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	2.467.235
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	214.550
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	1.304.118
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	6.066.007
20	615000	Kapitalni transferi	468	349.957
21	616000	Izdaci za kamate	469	169.394
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	5.356.314
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	5.356.314
24		Finansiranje (25+26)	472	531.598
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	531.598
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	16.459.173
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	1.319.000
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	10.609.282
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	11.928.282

Jajce, 27.02.2023.
Mjesto i datum

PASTUHOVIĆ (KARLO) SUZANA
Certifikovani računovođa

Edin Hozan
Rukovodilac

1342/5
Broj licence

M.P.

063/228-470
Kontakt

Kontrolni broj: 157339305252

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
OPĆINA JAJCE
OPĆINSKI NAČELNIK

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
CENTRAL BOSNIA CANTON
JAJCE MUNICIPALITY
MAYOR OF JAJCE MUNICIPALITY

Datum: 10.07.2023.
Broj: 02-30-2233/23

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Općine Jajce** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Jajce**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Metodologija za finansijsku reviziju 1MFR-IZR-12.a.

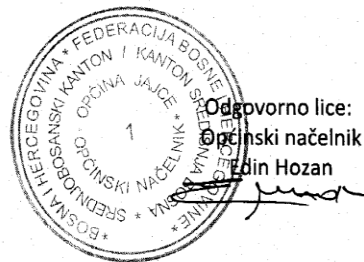

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Općine Jajce** i koje je pokrenula **Općine Jajce** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Općini Jajce** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Metodologija za finansijsku reviziju 2MFR-IZR-12.a.